

Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti **7** 11.4.2013

KOE
PE 12.4

Uskonnonopetus:

Väittely sytyttää

Sivut 8–9

**Aika ilmoittautua
päiväkerhoihin**

3–6-vuotiaille tarjolla
kasvun eväitä.

➔ 5

**Eläkeläisen korkki
jää auki Espanjassa**

Kirkko yrittää kiskoa
kuiville.

➔ 6–7

**Junabongari
herää yöllä**

Luonto ja junat
intohimona.

➔ 16

Kannen kuva:

Tikkakosken yläkoululaisille uskontoa opettava lehtori Esko Latvala saa oppilaat innostumaan väittelystä.

Kuva:
Sami Saarenpää

Saattohoito on Yhteisvastuun 2014 kohde

Kirkkohallituksen täysistunto hyväksyi valtakunnallisen saattohoitohankkeen Yhteisvastuukeräyksen vuoden 2014 kotimaiseksi erityiskohteeksi. Terho-säätiön toteuttaman hankkeen tavoitteena on luoda kattava, valtakunnallinen

saattohoidon ja kuolevan kärsimyksen hoitamisen ammatillinen konsultaatiopalvelu. Sen avulla ammattimaisia saattohoitopalveluja olisi saatavilla aiempaa laajemmin myös kasvukeskusten ulkopuolella. Tarkoituksena on niin

ikään vahvistaa auttamisverkostoa ja tuoda seurakuntien sielunhoitotyön rooli entistä näkyvämmäksi kuolevan potilaan hoidossa ja omaisten tukemisessa. Keräyksen ulkomaisena esimerkkikohteena vuonna 2014 on Guatemala.

Suurella
sydämellä

Haluatko uutta sisältöä arkeesi? Haluatko kohdata uusia ihmisiä? Tule vapaaehtoiseksi. Lisää vapaaehtoistyön mahdollisuuksista www.suurellasydamella.fi

Kolumni

Nuorison parasta tässä harrastetaan

Suomalaisen opettajankoulutuksen perustaja, pappi Uno Cygnaeus katsoi, että tiedon saamisen lisäksi piti harjaantua käsillä tekemiseen. Näkemyksellä oli myös omakohtainen tausta: Uno itse oli oppinut nikkaroimaan ennen kuin lukemaan.

Vuonna 1863 perustetussa Jyväskylän seminaarissa uskottiin myös musiikin mieltä kohottavaan voimaan. Vaikka ompelukone tuli Suomeen seminaarin perustamisen aikaan, sen edelle hankinnoissa meni urkuharmoni. Musiikin lehtori E.A. Hagfors nosti seminaarin ja koko kaupungin musiikkielämän kukoistukseen ja oli hankkimassa myös Kaupunginkirkon urkuja 1880-luvulla.

Cygnaeuksen seminaari säteili ympäristöönsä sivistyksellistä ja sosiaalista antia. Kaupungin lapset saivat opiskella seminaarin mallikoulussa. Orvoille ja köyhille lapsille Uno perusti Suomen ensimmäisen lastentarhan. Lastenhoidon takia naisoppilaat asuivat seminaarissa koko vuoden.

Cygnaeus taisteli tyttöjen koulutuksen puolesta. Naisseminaari miesseminaarin yhteydessä sai aikaan valtaisan vastustusta, ja Uno joutui henkilökohtaiseen vastuuseen siveyden turvaamisesta. Hänen täytyi taata, etteivät naiset ja miehet päässeet tapaamaan ilman opettajakunnan valvontaa.

Nais- ja miesseminaarien välissä sijainnut paja oli vedenjakaja: "Paja on raja". Kielloista huolimatta moni pariskunta kuitenkin tutustui – ja ihastui Seminaarinmäellä. Näin löysivät toisensa esimerkiksi Tyyne Lohi ja Juho Jussila, sittemmin maineikas puulelutehtailija.

Nyt, kun juhlimme 150-vuotista historiaamme, Paja ei toimi enää rajana eikä edes pajana, vaan se on kunnostettu ekumeeniseksi hiljentymistilaksi. Tila tarjoaa kenelle tahansa paikan pysähtymiseen ja mietiskelyyn. Siellä voi järjestää myös tunnelmallisia perhejuhlia. Oma lapsenlapsemme Miisa kastettiin siellä viime syksynä.

Oppilaitoksemme on hieman vanhempi kuin Jyväskylän seurakunta, ja yhteistyömme on alusta asti sujunut luontevasti. Tänäään seurakunta tulee opiskelijan arkea lähelle esimerkiksi mainion oppilaitospappimme Kimmo Niemisen persoonassa. Konsertit ja akateemiset juhlatilaisuudet ovat saaneet aina tulla kirkkoon. Suosion kasvaessa joululaulutilaisuuksille ja promootiojumalanpalveluksille täytyy vain varata yhä isompia kirkkoja.

Anu Mustonen
yhteysjohtaja
Jyväskylän yliopisto

Syöpäsairas Maria aloittaa Viimeiset sanani -sarjan

Viimeiset sanani -ohjelma alkaa Yle 1:llä huhtikuun lopulla.

Jo ohjelman suunnittelu herätti kiivaita mielipiteitä.

Sarjan aloittaa helsinkiläinen Maria, joka sairastaa syöpää.

KAARINA HEISKANEN

Viimeiset sanani -sarjassa ohjelmassa kuullaan viittä henkilöä, joille kaikille on annettu vain muutama kuukausi elinaikaa.

Syöpäsairasta Mariaa harmittavat lääkkeet, jotka vaikuttavat ulkonäköön. Tukiryhmissäkin sairaudesta puhutaan sotatermein. Marian mielestä elämästä on nautittava niin kauan kuin pystyy.

Sarjan on tuottanut tuotantoyhtiö Susamuru. Sen tavoitteena on antaa ääni niille ihmisille, joita kuolema koskee konkreettisesti ja omakohtaisesti. Yleensä

kuolemasta puhuvat ammattilaiset, papit, lääkärit ja psykologit.

- Tämä ohjelma puhuu suoraan ja kunnioittamatta, ilman kiertoilmaisuja siitä, mitä kuoleminen tarkoittaa parantamattomasti sairaalle ja hänen läheisilleen. Tavoitteena on myös tuoda näkyväksi asiaa, joka on suljettu sairaaloihin, pois arjesta ja normaalista elämästä, johon se kuitenkin kuuluu, sanoo ohjelman vastaava tuottaja Sari Isotalo.

- Kuolemansairaat ja heidän läheisensä saavat kertoa, että kuolema ei tartu, kuolemansairasta ei tarvitse vältellä. Hänen kanssaan voi tehdä asioita, joihin hän pystyy ja vain olla ja puhua, suoraan. Että sairasta ei kannata haudata ennen kuin hän oikeasti kuolee.

Ohjelma antaa muiston, puolen tunnin ohjelman, jota voi myöhemmin näyttää vaikka lapsenlapsille, jotka eivät koskaan

tapaa mummoaan tai vaariaan. Sairaat ovat myös tehneet omaisilleen videokirjeen, eräänlaisen videotestamentin ajatuksistaan ja asioista, joita haluavat heille sanoa.

Tuotantoryhmälle ohjelma antoi mahdollisuuden tutustua edes vähän viiteen poikkeukselliseen henkilöön, jotka uskaltaivat antaa paljon itsestään, jotta muiden olisi helpompi suhtautua kuolemaan.

- Kun tavallinen kuolema - ei onnettomuus eikä katastrofi - saa kasvot, vaikuttaa se myös tekijöihin. Toisaalta asenne puolin ja toisin oli ammattimainen: meidän kenenkään ei tarvinnut ottaa huomioon toistemme tunteita ja sen vuoksi kaikista voitiin puhua kiertelemättä.

Kun ohjelma oli suunnitteilla ja osallistujia haettiin, Yleä syytettiin muun muassa tirkistelystä ja hyväksikäytöstä.

- Toivottavasti ohjelma herättää nyt keskustelua itse aiheesta eli kuolemasta. Sen

Viimeiset sanani -ohjelma antaa suunvuoron ihmisille, jotka yleensä jäävät vain hoitotoimien kohteiksi. YLE/KUVAPALVELU

Menestyjän viikonloppu

kiikari

KAARINA HEISKANEN

No nyt se on selvitetty. Jos tahdot menestyä työssäsi ja kauan elää maan päällä, kannattaa seurata Forbes-lehden ohjeita, jotka koskevat onnistuneen viikonloppu viettoa.

Menestyjä viettää aikaansa läheistensä kanssa. Hän myös verkostoituu, sillä sosiaalisen kanssakäymisen tuottama onnellisuus yltää melkein seksin tasolle.

Menestyjä kuntoilee eikä lysähdä sohva-perunaksi. Hikoilemalla kuntosalilla tai laukkaamalla metsäpoluilla hän saa samalla virtaa kehitellä uusia ideoita seuraavan työviikon varalle. Reissaaminenkin kannattaa, sillä uuteen paikkakuntaan tutustuminen auttaa irrottautumaan arjesta.

Lempiasioiden harrastaminen virkistää ja saattaa helposti flow-tilaan ja luovuuden lähteille. Pienistäkin puuhista saa helposti uutta elinvoimaa moneksi päiväksi.

Tuleva menestyjä rentoutuu ihan urakalla?

Viikonloppu ajankäyttöä kannattaa suunnitella.

- Menestyneet henkilöt tekevät suunnitelmansa valmiiksi koko viikolle ja jopa kuukaudelle, lehti huomauttaa.

Verkkoyhteydet kannattaa sulkea, sillä "parhaiten toimeentulevat pitävät puhelimensa kiinni ajoittain".

Mietiskele. Kun asioita ajattelee rauhassa, on helpompi muistaa hyviä asioita, joita elämä on tarjonnut. Vapaaehtoistyötä kannattaa mahdollistaa viikonloppuihin, sillä se on loistava tapa verkostoitua samanhenkisten ihmisten kanssa ja jakaa kokemuksia. Ja mikä olikaan unohtua - lepääminen. Akkujen lataaminen ja nukkuminen ovat monelle menestyjälle viikonloppuun tärkein tavoite, Forbes muistuttaa.

Ihan hyvä lista, mutta kuulostaako se jotenkin... tarkoitushakuiselta hyötyajat-

Diakin hakijamäärä kasvoi viime vuodesta

Diakonia-ammattikorkeakoulu paransi hakutulostaan viime vuodesta. Ammattikorkeakoulujen yhteishaussa Diakiin haki sata nuorta enemmän kuin aiempaan vuonna. Ensisijaisia hakijoita oli tänä vuonna 1189, kun vuosi sitten

heitä oli 1078. Kaikkiaan hakijoita Diakiin oli nuorten haussa 3474, kun myös muut kuin ensisijaiset hakijat otetaan huomioon. Aiempien vuosien lailla sosiaalialan koulutusohjelma oli vetovoimaisin Diakin koulutusohjelmista.

Kirkon voima ei ole vihaisuudessa

Kirkon ja kristillisyyden voima ei ole sen vihaisuudessa, vaan sen kyvyssä siunata ihmisiä ja julistaa Jeesusta kaikkien ihmisten Vapahtajana.

Hannu Nyman
Sana-lehdessä.

Tasanko? on Löytyn uutuuslevy

Tasanko erottaa ja yhdistää ihmisiä. Kysymysmerkin kanssa sana pohtii oikeudenmukaisuutta ja tasajakoa. Sakari Löytty jakaa levyllä lauluja, joissa on afrikkalaista sävyä, mutta myös jotain tuttua suomalaista.

Jukka Helin ja miinalaiva Uusimaa La Spezia satamassa Italiassa kansainvälisen laivastoharjoituksen aattona. KUVA: VESA SALONEN

Merivoimista kirkkolaivaan

Jukka Helin aloittaa Yhteisen seurakuntapalvelun johtajana huhtikuussa. Hän tulee työhön Merivoimien johtavan papin tehtävästä Turusta. Sitä ennen hän on toiminut sotilaspappina Keuruulla, valtakunnallisessa ja kansainvälisessä nuorisotyössä Nuorten Keskus ry:ssä sekä seurakuntapappina Helsingissä ja Pohjois-Norjassa.

1. Miksi armeijassa tarvitaan pappia?

Parlamenttimme on nähnyt valtion tehtäväksi huolehtia asevelvollisten hengellisistä tarpeista kaikissa olosuhteissa palkkaamalla sotilaspappeja. Samoin asia on tulkittu myös muualla maailmassa.

Kriisitilanteissa henkisen ja hengellisen tuen tarve kasvaa. Sotilaspappien tehtävänä on huolehtia osaltaan siitä, että tiukassakin paikassa sotilaiden henkinen ja eettinen toimintakyky ovat mallillaan. Sotilaspappien työ käsittää asioita, joita aivan kaikki eivät siviilissä tee. Minulla näitä ovat olleet muun muassa kriisinhallintatehtävissä toimivien ja toimineiden henkisestä hyvinvoinnista huolehtiminen sekä henkilöstön tukeminen muutoksessa, jonka kourissa Puolustusvoimat on.

2. Kumpi on vahvempi: kivääri vai Raamattu?

Sotilaan ase on vahvimmillaan, kun sitä ei koskaan joudu käyttämään. Jos liipasimesta joutuu vetämään, tähtäimen molemmin puolin on vain häviäjää. Raamatun kanssa on toisin päin: mitä enemmän sitä käytät, sitä vahvempi vaikutus sillä on.

3. Sinulla on näkökulmia nuorten syrjäytymiskehitykseen. Miten se näkyi?

Valtaosa varusmiehistä palvelee menes-

tyksekkäästi ja ongelmitta. Parhaansa kun yrittää ja jakaa paineitaan läheisten kanssa, pärjää. Noin yksi kuudesta kuitenkin keskeyttää, näistä noin puolet henkisistä syistä. Joukossa on niitä, joilla suunta elämässä on huolestuttavasti haksussa. Ongelmia on ilmennyt jo kouluaikana, joillekin sopeutuminen yhteiskunnan asettamiin velvollisuuksiin tuottaa vaikeuksia vastaintissä. Erityisen huolissani olen niistä, jotka luovuttavat heti, kun vastaan tulee pettymyksiä tai epämiellyttäviä asioita. Se ei usein lupaa hyvää nuoren tulevaisuudelle.

4. Mitä tarjoat vastalääkkeeksi?

Intissä tarve on nähty pitkään. Puolustusvoimat on aloittanut noin vuosi sitten yhteistyön kuntien etsivän nuorisotyön kanssa. Se on hyvä pohja syrjäytymisvaarassa olevan tukiverkolle. Siinä on seurakunnalla vahva sijansa. Syrjäytyminen alkaa usein melko varhain. Oman suunnan löytäminen vaatii panoksensa kodilta, läheisiltä, koululta ja monelta muulta – eikä vähiten seurakunnalta.

5. Olet ollut rauhanturvajoukkojen pappina.

Olen ollut kansainvälisissä tehtävissä kolmesti Balkanilla – Makedoniassa, Kosovossa ja Bosnia-Hertsegovinassa – ja EU:n nopean toiminnan joukkojen pappina. Kokemus herätti ymmärtämään, miten mahdollisimman hyvässä maassa asumme, kuinka arvokas asia rauha on – ja kuinka arvaamatta se voi järkkäytyä. Rauhanturvareissut ovat auttaneet ymmärtämään erilaisuutta ja sitä, miten tärkeä asia oma uskonnollinen identiteetti on paitsi yksilön, myös yhteiskunnan elämässä. Pelkästään koti-

maan horisontista tuo jälkimmäinen saattaa jäädä huomaamatta.

6. Mitä tuot armeijasta seurakuntatyöhön?

Olen saanut kokemuksen toisenlaisesta toimintakulttuurista, jota pidetään selkeänä ja toimivana – ihan syystä. Toivon voivani tuoda työtoverin osaamisen kunnioitusta, suunnitelmallista ja tavoitteellista ajattelua sekä yhteisesti sovittuihin tavoitteisiin pyrkimistä. Käskytykseltä en tuo, sellaisesta en ole intissä kokemusta saanut.

7. Harrastat musiikkia.

Sävellän, soitan, sanoitan ja käänän tekstejä, laulan ja soitan lähinnä kitaraa ja bassoa. Se ei ole oikeastaan harrastus vaan pikemminkin elämäntapa.

8. Miten rentoudut?

Kaikki tv:n katselusta sohvaperunana koivaan hikilenkkiin suksilla tai ilman kuuluu kattaukseen – samoin keräilytalous marjojen ja sienien perässä. Luen, norjalaiset dekarit ovat olleet viime vuosina kova sana.

9. Minkä Raamatun tapahtuman silminnäkijänä olisit halunnut olla?

Olen sanoittajaystäväni Pekka Huokunan kanssa laatinut pari albumillista laulua ja Raamatun henkilöistä. Niiden kautta moni vähemmän keskeinen henkilö on tullut tutuksi: Pietarin anoppi, Jerusalemin sotilaskomentaja Claudius Lysias, ensimmäinen eurooppalainen kristitty Lydia, ylipappi Kaifas... Olisi ollut mielenkiintoista seurata virkaveli Bileamin ja hänen aasinsa keskustelua, josta Neljäs Mooseksen kirja kertoo mielenkiintoisesti.

Pääkirjoitus

Koulurauhaa

Onko opettajalla riittävästi valtuuksia puuttua häiriköintiin, kysyi maanantain Iltalehti nettisivuillaan. Siinä vaiheessa kun vastajia oli 50 126, heistä 98 prosenttia vastasi että "ei". Harvasta asiasta vallitsee tässä maassa näin suuri yksimielisyys.

Nettikysely juontui Helsingin opetusviraston päätöksestä erottaa yläkoulussa työskennellyt opettaja, koska hän poisti oppilaan koulun ruokalasta työntämällä tämän ulos ovesta. Opetusviraston mukaan opettaja vaaransi toiminnallaan oppilaan oikeuden turvalliseen opiskeluympäristöön.

Oppilaan oikeudet, niinpä. Oppilaan oikeudet ovat ajaneet Suomessa jo aikaa sitten hänen velvollisuuksiensa ohi. Sitä paitsi nykyoppilas – ja monesti myös hänen ärhäkät vanhempansa – tuntee oikeutensa kiusallisen hyvin. Opettajien oikeuksista ei kannata tässä yhteydessä edes puhua, ne alkavat olla jo vitsi. Opettaja on kuin äänetön yhtiömies.

Koulun säännöillä sekä siellä työskentelevien oikeuksilla ja velvollisuuksilla ei lopulta liene väliä niin kauan kuin kaikilla on työrauha. Säännöt, oikeudet ja velvollisuudet nousevat keskusteluun silloin, kun joku porukasta käyttäytyy huonosti. Ja jokuja on joka luokassa.

En oikein ymmärrä, mihin opettajaa luokassa enää tarvitaan. Ellei opettajalle anneta mahdollisuuksia hoitaa työtään keskittyneesti ja hyvin, hänet voisi mainiosti poistaa luokasta. Näinä kuntatalouden pulavuosina opettajat olisivat mainio säästökohteet. Oppilaat voisivat oppia haluamansa itsenäisesti tablettiensa ja älypuhelimensa avulla – niitähän he räpläävät tilanteen tullen joka tapauksessa.

Uutta opetusmetodia voisi aluksi käyttää muutamissa testikouluissa. Kun kunnioitetut Pisa-tulokset näyttäisivät pohjoiskorealaiseen tapaan yhä erinomaisilta, kokeilua laajennettaisiin.

Rinnan uuden opetustavan kanssa kouluista voisi poistaa myös muun henkilökunnan; vahvistimet ja siivoojat. Tuon koululaisia opettajien ohella kasvattavan joukon. Ai niin, tätähän ei tarvitse visioida, heidän poistamisensa on jo vauhdissa. Säästösyistä. Toiminta tehostuu, kun huoltofirman auto pyörähtää koululle vain tarvittaessa.

Ennen pitkää Suomen kouluihin saadaan rauha. Opettajat ja muu henkilökunta säästetään ensin ulos, ja melko pian sen jälkeen kyydistä hyppäävät oppilaat. Kun rauha on laskeutunut tyhjentyneisiin opintajoihin, tarvitsee enää murehtia siitä Pisasta. Tällä menolla torni voi kaatua.

Marjo
Rönnkvist

Nolo kasvatuskriisi

Tämän sukupolven kasvatuskriisi on nolo, koska sen aiheuttaa moraalittomuus, ei sotatraumatai sukujuurien amputoituminen. Voimme korjata, mutta emme vaan tahdo, osaa ja uskalla. Jari Sarasvuo Yle puhe -blogissa

Vuorovaikutusongelmat näkyvät perheneuvonnassa

Miehet tekevät aloitteita parisuhteensa kuntoon saattamiseksi lähes yhtä aktiivisesti kuin naiset. Viime vuonna kirkon 42 perheasiain neuvottelukeskusta auttoi maksutta 16 500 asiakasta. Suurin asiakasryhmä olivat 30-39

-vuotiaat, joiden osuus kasvoi edellisestä vuodesta viidellä prosenttiyksiköllä. Selvittämättömät ristiriidat, vieraantumisen kumppanista, seksielämän vaikeudet, uskottomuus tai lasten kasvatusta haastavat perheen arkea.

Useimmat parit tulevat kirkon perheneuvojan luo selvittämään vuorovaikutukseen liittyviä ongelmia. Käytännössä ne ilmenevät siten, ettei arki tahdo sujua. Päivi Kähkönen kirkkohallituksen kasvatus ja perheasiat -yksiköstä.

Mä mistä löytäisin sen hääsoiton

Kanttorit ojentavat auttavan kätensä häitään suunnitteleville ja esittelevät sekä tuttua että harvemmin kuultua häämusiikkia.

KAARINA HEISKANEN

Kirkollinen avioliittoon vihkiminen on juridisen luonteensa lisäksi myös kirkon pyhä toimitus, jumalanpalvelus, jossa liitolle pyydetään Jumalan siunausta.

- Tämä on hyvä ottaa huomioon musiikin valinnassa. Musiikin tyylin ja sanojen tulisi olla sopuissa tilaisuuden hengellisen sisällön - rukouksen, siunauksen ja Raamatun lukemisen - kanssa. Sakraali kirkko-tila antaa myös omat suuntaviivansa vihkitilaisuuden musiikille, kanttori Jukka Hassinen sanoo.

Kanttorien järjestämässä Häämusiikki-illassa esitellään vihkitilaisuuteen sopivaa ja siinä usein käytettyä urkumusiikkia. Joukossa on myös harvemmin kuultuja kappaleita urkureiden omasta ohjelmistosta.

Osa vihkimusiikista on vakiintunut kirkolliseen käyttöön huolimatta musiikin ei-kirkollisesta alkuperästä. Ne on lainattu esimerkiksi näytelmistä tai oopperoista. Toiset kappaleet ovat jo alun perin uruille sävellettyä kirkkomusiikkia, toiset esimerkiksi orkesteripartituurista uruille sovitettuja.

Vihkitilaisuuden musiikista sovi-

taan kanttorin kanssa. Hän auttaa mielellään alku- ja päätösoiton - niin sanottujen häämarssien - sekä virsien ja muun musiikin valinnassa.

Häämarseista suosituimpia ovat Erkki Melartinin *Prinsessa Ruususen Juhlamarssi* sekä Toivo Kuulan ja Felix Mendelssohnin häämarssit. Niiden lisäksi kullakin kanttorilla on oma, vuosien varrella muotoutunut ohjelmistonsa.

- Häneltä kannattaakin kysyä näitä vähemmän käytettyjä teoksia. Niistä voi löytyä mielenkiintoisia vaihtoehtoja perinteisille marseille, ja ne voivat tuoda vihkitilaisuuteen uutta väriä, Hassinen kannustaa

Ja sitten se vihkivirsi

Vihkitoimituksessa lauletaan ainakin yksi virsi. Siten myös läsnä oleva seurakunta saa osallistua toimitukseen. Virsikirjan osastoista "Avioliitto" (virret 238-241), "Kiitos ja ylistys" (esim. 329 ja 332) sekä "Koti ja perhe" (464-471) löytyy vihkitilaisuuteen sopivia virsiä. Suositut ovat myös virret 462 (Soi kunniaksi Luojan) ja 571 (Suvivirsi).

Virret 816-824 ovat tuttuuhin sävelmiin sovitettuja, sanoiltaan uusia vihkivirsiä. Ne löytyvät virsikirjan uusimmasta jumalanpalvelusliitteestä, joka on myös muun muassa Kaupunginkirkon virsikirjoissa. Liiteosa on merkitty harmaalla reunuksella, ja siellä on myös vihkitoimituksen kaava. Vihkimiseen voi sisältyä myös psal-

Vihkitoimitukseen voi sisältyä muidenkin kuin kanttorin esittämää musiikkia. Myös siitä sovitaan kanttorin ja papin kanssa etukäteen, ja senkin on hyvä olla sanoiltaan ja tyyliltään toimituksen kirkollisen luonteen mukaista. KUVA: KIRKON TIEDOTUSKESKUS/HANNU JUKOLA

mi, joko luettuna tai laulettuna. Jos esimerkiksi kanttori laulaa psalmin, hääväki voi liittyä kertosäkeeseen.

Kirkkojen urut ja akustiset olosuhteet ovat erilaisia. Siksi sama musiikki voi soida eri kirkkoissa hyvinkin eri tavalla. Toisinaan jonkin musiikin esittäminen tietyillä uruilla saattaa olla hankalaa. Joskus taas käytettävissä

on vain harmoni, kuten Vesalan ja Koivuniemen riihikirkkoissa, piano tai muita soittimia. Ne toisaalta mahdollistavat, toisaalta rajoittavat musiikkivalintoja.

Kirkossa on tapana esittää aina elävää musiikkia. Siksi äänitteiden käyttö on suotavaa vasta vihkitilaisuuden jälkeen hääjuhlassa.

Häämusiikki-ilta Taulumäen kirkossa pe 19.4. klo 18.30. Kanttorit Jukka Hassinen ja Pertti Tahkola sekä pastori Tuomas Palola. Kaupunginkirkon häämusiikki-ilta 18.5. klo 19. Ilta on osa Yläkaupungin Yötä. Virsikirjan verkkoversio on osoitteessa evl.fi/Virsikirja Katso myös www.haamusiikki.fi

Hengissä

Hyvän Paimenen sunnuntai 14.4.

Evankeliumi (Joh. 10: 11-16)

Jeesus sanoo: "Minä olen hyvä paimen, oikea paimen, joka panee henkensä alttiiksi lampaiden puolesta. Palkkarengas ei ole oikea paimen eivätkä lampaat hänen omiaan, ja niinpä hän nähdessään suden tulevan jättää lauman ja pakenee. Susi saa lampaat saaliikseen ja hajottaa lauman, koska palkkarengas ei välitä lampaista.

Minä olen hyvä paimen. Minä tunnen lampaani ja ne tuntevat minut, niin kuin Isä tuntee minut ja minä Isän. Minä panen henkeni alttiiksi lampaiden puolesta. Minulla on myös muita lampaita, sellaisia, jotka eivät ole tästä tarhasta, ja niitäkin minun tulee paimentaa. Ne kuulevat minun ääneni, ja niin on oleva yksi lauma ja yksi paimen.

Pienet vihreät lampaat

Paimen ja lammas. Mitä kaupunkilaiselle individualistisuomalaiselle merkitsee se, että häntä verrataan lampaaksi?

Eläinten puuhia on hupi seurata. Surfafaava lammas on kerännyt Youtubessa noin 600 000 katsojaa ja huikkea lampaanpaimennustaidetta on ihmetelty yli 18 miljoonaa kertaa. Lampaiden ja muiden eläinten edesottamukset ovat monille tilannekomian aatelia, joka toisinaan aukenee juuri samastumisen kautta.

En usko, että lampaaseen vertaaminen menee meiltä yli hilseen, vaikka tietäisimmekin enemmän lampaan maustamisesta kuin sen käyttäytymisestä.

Mitä kielikuva sinulle itsellesi merkitsee? Mitä tunteita se saa sinussa aikaan?

"Minä kaitsen itse lampaistani ja vien ne itse lepäämään - näin sanoo Herra Jumala. Minä etsin eksyneen ja tuon takaisin laumasta harhautuneen, minä sidon murtuneen jalan, minä hoivaan uupunutta, ja vahvat ja lihavat minä pidän kurissa."

Profeetta Hesekielin välittämä Jumalan lupaus piirtää vahvan ja samalla hämmästyttävän herkän kuvan Jumalasta, joka haluaa

antaa kaikkea hyvää omille takkaturkeilleen - kuin äiti tai isä.

Tänä keväänä on puhuttu paljon hengellisestä väkivallasta - pahoista paimenista. Mistä pahan paimenen ja väärän lauman voi tunnistaa?

Hyvä paimen eli Jeesus toimi henkensä uhrauden lampaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Väärä lauma taas joutuu elämään paimentansa varten taakka selässään. Tällöin lampaalla on kaitsijalleen vain välinearvo jonkin päämäärän saavuttamiseksi.

Pahuus tai syntisyys ei tietenkään ole vain joidenkin ongelma. Kääntäen sanottuna mikäään lauma eikä kukaan ihminen ole synnistä vapaa. Onneksi Pyhä Henki taistelee sisimmässämme pahaa vastaan kun meillä ei ole siihen voimaa. Elämme armon varassa. Siksi opettelemme sietämään heitäkin, joiden synneistä meidän olisi niin helppoa tehdä parannusta.

"Minulla on myös muita lampaita, jotka eivät ole tästä tarhasta." Mielenkiintoisen lause Jeesukselta. Mitä hän sillä mah-

Pastori Annemari Siistonen saarnaa Huhtasuon kirkossa sunnuntaina 14.4. klo 10.

toi tarkoittaa - maan ulkopuolista elämää vai?

Voi olla, että Jeesuksella on myös pieniä, vihreitä lampaita... Jeesus saattoi viitata tässä vähän etukäteen jo siihen, että hänen kuninkuutensa ja hänen pelastustyönsä ulottuisikin koko maailmaan, ei vain Israelin kansaan, jolle Jumala oli luvannut pelastajan. Tämähän on meitä ajatellen aivan erinomaista! Tulevana pyhänä kannattaa vaeltaa kirkkoon. Ehtoollispöydässä Jeesus ruokkii ja hoitaa meitä.

Mikä on sinulle itsellesi päivän tekstin ydin, se tärkein juttu, josta aiot puhua?

Saattaa olla että erityisen pohdinnan alle tulee Jeesuksen sana "minä tunnen lampaani ja he tuntevat minut"; mitä tässä luvataan ja mihin se kenties velvoittaa.

Annemari Siistonen

Pyhässä liitossa – vaiko ihan arkisessa?

Avioliitto on pyhä asia, ihmeellinen esimerkki taivaallisista sfääreistä. Paitsi että tosielämä on toista. Kun viikon jälkeen asetun siipan kanssa viettämään koti-iltaa, laskeutuuko pyhä rauha? Pois se meistä. Me ärsytämme toisemme suunnil-

tamme ja riitelemme. Seuraako tästä katastrofi? Ei. Kyse on avioliitosta. Mahdollisuus ärsyyntyä ja huutaa on luottamuksen ja läheisyyden merkki. Liekö pyhyyden korostus ollut yksi syy siihen, että käsitys avioliitosta on yliroman-

tisoitunut ja myös rappeutunut? Avioliitto on käytännön juttu, joka pitää elämän järjestyksessä niin, ettei huhheloida missä sattuu vaan viisaasti kotosalla. Silleen jaksaa olla nätimmin muualla.
Freija Özcan Sana-lehdessä

Lapsi ei ole tuttia imevä ateisti, sanoo piispa Jolkkonen

Miksi arkailemme lasten kasvatamista tai emme löydä tietä ehtoollispöytään? Suurin syy kasvatattomuuteen ihan tavallisten kirkkoon kuuluvienkin vanhempien keskuudessa on: "emme halua päättää lapsen puolesta".

Mutta lapsilla on synnynnäinen taipumus uskoa Jumalaan. Mikä kirkossa ja sen opetuksissa on mennyt pieleen? Miksi lapsen iloinen idullaan oleva usko ei vahvistu, vaan muuttuu joksikin muuksi? Piispa Jari Jolkkonen/Kotimaa24.

Lasten hyvinvointi on yhteinen asia

Suomi ei ole lasten hyvinvoinnin kriisimaa, vaikka lasten ja nuorten riskikäyttäytyminen onkin lisääntynyt.

MARJA LEENA LUUKKONEN

Jos katsotaan lapsikuolleisuutta, lasten terveyttä, koulujen oppimistuloksia ja aineellista hyvinvointia, Suomi kuuluu maailman ja EU:n kärkikastiin.

Uudet ei-materialistiset lasten hyvinvoinnin mittarit ovat Jyväskylän yliopistossa lasten hyvinvointia tutkivan professori **Kimmo Jokisen** mukaan tuoneet esiin suomalaislasten elämää varjostavia riskitekijöitä, joista olisi syytä käydä laajaa kansalaiskeskustelua.

Jos tarkastellaan lasten riskikäyttäytymistä – humalahakuista juomista ja tupakointia – kouluviituvyyttä, subjektiivista onnellisuutta tai perheyhteisyyttä, suomalaislapset pärjäävät kansainvälisessä vertailussa hieman huonommin kuin muita mittareita käytettäessä.

Kun tarkastellaan 16–18-vuotiaiden poikien itsemurhatilastoja, Suomi löytyy maailman kärjestä.

Perheenjäsenet viettävät meillä vähemmän aikaa toistensa seurassa, yhteinen mediaseuranta on vähäisempää, lapset ja vanhemmat syövät vähemmän yhteisiä aterioita kuin

monessa muussa maassa.

Tilanne on osittain sama kaikissa Pohjoismaissa, mutta myös puhtaasti suomalainen ilmiö.

– Meillä on yksilöllisyyttä suosiva kulttuuri emmekä pidä yksinoloa ja hiljaisuutta huonoina asioina, Jokinen sanoo.

Lapsiköyhyys on lisääntynyt Suomessa

Suomi oli lapsiköyhyydellä mitattuna 1990-luvun alussa Euroopan tasa-arvoisimpia maita. Nyt olemme pudonneet keskikastiin ja jos sama tahti jatkuu, putoamme alle keskiarvon.

Syynä lapsiköyhyyden lisääntymiseen ovat sosiaaliturvan rajut leikkaukset ja työttömyys lieveilmiöineen.

”Syrjäytyminen tapahtuu vähitellen rahanpuutteen takia.”

Meillä puhutaan paljonkin hyvinvointiyhteiskunnan ylläpitämisestä, mutta eri toimenpiteistä huolimatta lapsiköyhyys näyttää Jokisen mukaan lisääntyvän. Hän kutsuu ilmiötä rakenteelliseksi välinpitämättömydeksi.

– Valtion budjettia rakennettaessa keskitytään palkkaratkaisuihin, yritysten verotuksen helpottamiseen tai maanteiden parantamiseen eikä niinkään konkreettisiin toimiin lapsiköyhyyden poistamiseksi.

– Köyhyys periytyy, ja se tulee yhteiskunnalle kalliiksi. Köyhyyden taustalta löytyy työttömyyttä, vanhempien päihteiden väärinkäyttöä, mielenterveysongelmia.

– Naisten työssäkäynti, heidän koulutuksensa nostaminen, sosiaaliturvan tasojen tarkistaminen ja sitomisen indeksiin olisivat nykytietämyksen valossa tehokas tapa lievittää lapsiköyhyyttä ja edistää perheiden hyvinvointia, Jokinen listaa.

Väkivallan pelko lisää syrjäytymistä

Köyhyys ei kuitenkaan ole ainoa lasten ja nuorten syrjäytymiskehitystä aiheuttava tekijä. Lapsen hyvinvointi vaarantuu, jos hän joutuu elämään kotonaan jatkuvassa pelossa itseensä tai muihin perheenjäseniin kohdistuvan väkivallan tai vanhempien alkoholismien takia.

– Jos perhe on pitkään taloudellisesti ahdingossa, lapsella ei ole voimavaroja lähteä hyödyntämään tarjolla olevia koulutusmahdollisuuksia. Syrjäytyminen tapahtuu vähitellen rahanpuutteen takia. Sosiaaliset verkostot alkavat kapeutua. Lapsen

Kimmo Jokinen. KUVA: MARJA LEENA LUUKKONEN

pahoinvointi voi näkyä myös fyysisinä oireina, päänsärkinä, vatsakipuina, unettomuutena mutta myös levottomuutena ja keskittymiskyvyttömyytenä.

– Aikuisiässä kuvaan voivat tulla mielenterveysongelmat, vaikeudet solmia kestäviä ihmissuhteita. Lapsi siis oppii pienestä pitäen tyytymään köyhyyteen ja osattomuuteen, Jokinen kuvaa suomalaislasta uhkaavia hyvinvointiriskejä.

Seurakuntakin edistää lasten hyvinvointia

Kehittämistarpeista huolimatta Suomi ei ole Kimmo Jokisen mielestä lasten hyvinvoinnin suhteen

kriisimaa.

– Vaikka yhteiskunnallisilla ratkaisuilla on erittäin suuri merkitys lapsille, lasten hyvinvointi on yhteinen asia.

– Vanhempien vaikutus on ratkaiseva. Myös seurakuntien ja erilaisten kansalaisjärjestöjen toiminta edistää lasten hyvinvointia merkittävästi.

– Lasten hyvää elämää lisäävät tutkimusten mukaan hyvät ihmissuhteet, lämpimät suhteet vanhempiin ja sisaruksiin, sukulaisiin ja naapurustoon, vertaisryhmiin ja ystäviin. Lapselle on tärkeää, että kodin ilmapiiri on turvallinen, vuorovaikutus toimii ja että hän kokee voittoa vaikuttaa niin omiin kuin perheensä asioihin ja että hän itse tulee kuulluksi ja saa arvostusta osakseen.

– Erittäin tärkeää on myös se, että aikuiset toimivat moraalisesti oikein, pitävät sanansa ja että heihin voi luottaa, Kimmo Jokinen painottaa.

Jyväskylässä järjestetään 10.–12.4. valtakunnalliset Kirkon lapsityönohjaajien ja lapsityön teologien neuvottelupäivät. Professori Kimmo Jokinen pohtii, miten lapset rakentavat hyvinvointia, tutkija Anna-Mari Vänskä puhuu muuttuvasta lapsuudesta ja professori Juha Hakala kysyy, onko hidas lapsuus realismia.

Lastenkerhot kutsuvat

Ilmoittautumiset kerhoihin 1.–30.4.
www.jyvaskylanseurakunta.fi/ ilmoittaudu

Seurakunnan päiväkerho tarjoaa 3-6-vuotiaalle lapselle monipuolisia kasvun eväitä turvallisessa pienryhmässä yhdessä toisten samanikäisten lasten kanssa. Toiminta on ikäryhmittäin pedagogisesti eriytettyä ja huomioi lapsen yksilöllisen kehitysvaiheen. Seurakunnan päiväkerho tukee vanhempien ja kotien antamaa kristillistä kasvatusta. Päiväkerhossa lapsi on osallisena kristillisestä kulttuuriperinnöstä ja pääsee hänelle luontaisella tavalla tutustumaan kristinuskon sanomaan monipuolisesti, kaikkia aistejaan käyttäen.

Ilmoittautuminen Jyväskylän seurakunnan kerhoihin toimintakaudelle 2013-2014 on 1.–30.4. Kerhoja järjestetään alue seurakuntien seuraavissa toimipisteissä:

Huhtasuon alue seurakunta:
Halssilan kirkko, Kärpänkuja 5
Huhtasuon kirkko, Nevakatu 6

Keltinmäen alue seurakunta:
Keltinmäen kirkko,
Keltinmäentie 10
Kortepohjan seurakuntakeskus,
Isännäntie 4
Kypärämäki, Erämiehenkatu 6

Keskustan alue seurakunta:
Yliopistonkatu 28 (sisäpiha)
Lohikosken kirkko, Katajatie 1
Lutakko, Schamanin puistotie 8

Korpilahden alue seurakunta:
Seurakuntatalo, Kirkonmäentie 1
Korpihovin palvelutalo,
Levästentie 4-6
Horkan kylätupa,
Hirvimäentie 443
Mutasen leirikeskus,
Raidanlahdentie 23

Kuokkalan alue seurakunta:
Polttolinja 29

Palokan alue seurakunta:
Palokan kirkko, Rovastintie
Kirri, Kirrinpelto 1
Mannila, Mankolantie 3
Ritoharju, Norolankuja 3F

Säynäsalon alue seurakunta:
Neulaskoti, Pihkatie 4
Säynäsalon pappila,
Pappilantie 6

Tikkakosken alue seurakunta:
Tikkakosken kirkko, Kirkkokatu 18
Puuppolan srk-tila, Takalantie 2
Kuikan kylätalo, Kuikantie 389

Vaajakosken alue seurakunta:
Vaajakosken kirkko, Kirkkotie 11
Jyskän seurakuntakoti,
Asmalamentie 4
Kaunisharjun kerhola,
Yläkoskentie 11

Facebookissa nähdään

Tule ja tykkää, keskustele ja kommentoi, anna meille juttuvinkkejä ja palautetta.

www.facebook.com/henkijaelama

Hengellisyys on muistisairaana ihmisen voimavara

Hengellisyden tukeminen on erottamaton osa muistisairaana hyvää hoitoa. Vakaumuksesta saatu turva ja luottamus lisäävät hyvinvointia elämän loppuvaiheessa. Muistisairaudet eivät koske vain vanhuksia, vaan myös

yhä nuoremmat sairastuvat. Uskonnollisuuden huomioiminen osana hoitotyötä parantaa elämänhallintaa ja vähentää ahdistusta ja levottomuutta.

Sairaalateologi ja kouluttaja
Tuija Kivikoski

Seurakunta varasi osoitteen vapaa-ajattelijaksi – liitto vaatii poistamista

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä on varannut osoitteen vapaa-ajattelijaksi. Vapaa-ajattelijain liitto pyytää viestintävirastoa peruuttamaan osoitteen. Vapaa-ajattelijoiden osoite on vapaa-ajattelijat.fi, eroa on siis vain

yksi t-kirjain. Peruutuspyyntöä perustellaan verkkotunnuslailla. Sen mukaan osoite ei saa perustua toisen rekisteröityyn nimeen, esimerkiksi toisen yhdistyksen viralliseen nimeen.

Turun Sanomat

Jos sairastaa sairautta nimeltä alkoholismi, ainut vaihtoehto pysyä raittiina on jättää Aurinkorannalla se viinilasi väliin. Kulttuurilla ei voi selittää juomistaan, jos siitä on tullut ongelma.

Enolla on ongelma Espanjassa

Vanhuus, ruokaviinit ja halpa viina. Huono yhdistelmä, joka toteutuu liian monen suomalaisen eläkepäivillä Espanjassa. Suomen kirkon ulkosuomalaistyö lievittää ongelmia, jotka syntyvät, kun paikallinen ja kotimaan alkoholikulttuuri kohtaavat.

TEKSTI: JANNE KÖNÖNEN, KUVAT: KUVATSTO RODEO

Öinen ääni Espanjasta on ärtynyt. –Your uncle has a problem. ”Enolasi on ongelma”, niinpä.

Tekisi mieli vastata, että kerro jostain, jota en jo tiennyt. Ääni kuuluu espanjalaishotellin portierille, jonka verkkaita yövuoroa puhelu Suomesta on häirinnyt. Hotellihuoneessaan miestä väkevämpää vetänyt eno on hetkeä aiemmin kuulostanut kuin veneestä pudonneelta. Espanjasta on tullut keskellä yötä suomalaisia kän-

nipuhelua sukulaiselle Suomeen.

Kun sekava ääni on katkennut kesken lauseen, on ilmaan jäänyt epätoisuus, onko eno Espanjassa vielä hengissä.

– Haloo, kuuletko minua vielä?

Onneksi rönsyilevän puheen lomassa eno on maininnut hotellin, jonka yörespa on nyt vastannut puhelimeen. Ei vain meinaa uskoa, että huoneeseen on pakko mennä, vaikka väkisin. Katsomaan, missä tilassa juonut suomalainen siellä on.

Suostuttelun jälkeen respa lähtee

liikkeelle. Minuutit Suomessa tuntuivat pitkiltä, puhelin ei soi. Sitten espanjalainen soittaa ja kertoo, että lääkäri on jo paikalla, ambulanssi tilattu ja kaikki on ihan ok, tällä hetkellä.

Mutta ”enollasi on ongelma”. Niinpä, eikä eno valitettavasti ole yksittäistapaus suomalaisesta Espanjassa.

Yksinäisyys on vanhuksen turma

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimuksissa on todettu, että samalla kun Suomi ikääntyy vauhdilla, yhä useampi vanhus tarttuu pulloon. Arkijuomisen, alkoholin säännöllisen käytön, on havaittu lisääntyneen. THL:n tuorein tieto vuodelta 2009

kertoo, että yhä harvempi ikäihminen on täysin raitis.

Samaan aikaan etelän aurinko ja lämpö houkuttavat muuttamaan eläkepäiviksi pois kotimaasta. Espanja on ulkomaille muuttavien ykkösvaihtoehto. Etelä-Espanjan rannikkoseuduilla talvikuukausina heidän lukumääränsä nousee eri arvioiden mukaan peräti 15 000–25 000:een.

Ulkosuomalaisten alkoholinkäyttöä tutkinut Antti Karisto (Satumaa - Suomalaiseläkeläiset Espanjan Aurinkorannikolla, SKS 2008) havaitsi, että Aurinkorannikkoa hallitseva halpahintainen viina olikin ottanut vallan etenkin monen yksinäisen suomalaisen elämässä. Kun tutkimuksessa kysyttiin asuivilta suomalai-

silta, kuinka yleinen alkoholiongelma oli heidän maanmiestensä joukossa, vain kuusi prosenttia oli sitä mieltä, ettei alkoholi ollut muodostunut kovinkaan monelle ongelmaksi.

Kirkko ja AA auttavat

Espanjassa juomaan sortuva ulkosuomalainen on heikoilla senkin suhteen, ettei Suomen valtion aktiivinen sosiaalityö juurikaan ulotu vierasmaahan. Aurinkorannikolla Malagassa tosin toimii yksi sosiaalityöntekijä, jonka palkan maksavat sosiaali- ja terveysministeriö sekä ulkoministeriö puoliksi.

Merkittävä päihdetyötä tekevä

Ennen kaikki oli paremmin - vai oliko?

Pessimismi tuntuu käyvän kaupaksi, eritoten silloin kun aineelliset olosuhteet ovat hyvät. Tuomiopäivän profeetat saavat näkyvyyttä, koska ihmisen on pitänyt kiinnittää ensisijaisesti huomiota varoittaviin signaaleihin. Mutta emme

me tukahtuneet ylikansoitukseen, kylmä sota loppui ja Rooman Klubi oli valtaosin vääressä. Seuraavaksi pitäisi hoitaa ilmastonmuutos. Miten hyvä onkaan tulla maailmaan Suomessa juuri nyt. Ilkka Malmberg, HS kuukausiliite

taho on AA-kerho, joiden kokoon-tumisista huomattava osa tapahtuu Suomen kirkon tiloissa. Esimerkiksi Espanjan kaakkoiskulman Torre viejassa Suomen kirkon ulkomaan-työ tarjoaa anonyymeille alkoholisteille tapaamispaikan, joka ikinen viikko.

Torreviejän suomalaisen seurakun- nan pastori **Sakari Vuorinen** tuntee maanmiestensä tavat. Nuorena pappina pitkään Australiassa toimineena hän muistelee, että siellä suurin osa oli kovasti töitä tekeviä ja tunnollisia. - Mutta oli valitettavasti niitäkin, tosin vähemmistönä, joille viinasta tuli iso ongelma. Uusi ympäristö, erilainen ilmasto ja ikään kuin uusi elämä eivät poistaneet ongelmia, joita oli ollut jo Suomessa.

Kolme vuotta Torreviejassa pappina kirkon ulkomaantyössä toiminut Vuorinen ei halua arvioida, kuinka moni suomalainen kärsii Costa Blanca liian höllästä kirkosta.

- AA-kerho kokoontuu tiloissamme, mutta lähdän silloin seurakuntakodilta pois, sillä ryhmän olemassaolo perustuu luottamuksellisuuteen. En tiedä, keitä tai miten monta siellä käy.

Viisasten juoma ulkomaillakin

Yleisemmällä tasolla Vuorinen kertoo, että vieraaseen maahan muuttaminen edellyttää aina riskinkestävyyttä.

- Kun kuljetaan kahden maan väliä, parhaiten pärjäävät vahvat persoonat. Tarvitaan elämänhallintaa, kykyä selviytyä ja sopeutua. Jos arkielämä on hyvin kasassa Suomessa, se on varmasti täälläkin, ja toisinpäin. Mitkään ongelmat, joita kotimaassa on, eivät mitään todennäköisimmin paranna ulkomailla.

Välimeren maissa viini on ollut arkea ainakin 4 000 vuotta.

- Suomessa alkoholi on ollut esimerkiksi 1800-luvulta, jolloin ensimmäiset raittiusseuratkin perustettiin, iso kahle. Kurkusta on juotu taloja, maita ja perheitä. Mutta täällä eletään tässä kulttuurissa. Kymmenen pistettä sille, joka ei täällä ota tippaakaan viiniä, mutta silti se vaan kuuluu enemmän paikalliseen elämäntapaan.

Kirkko on yhteisö

Pelkkä viinanhimo ei aina ole vaikeuksien juuri. Ulkomaille yksin tai puolisonsa kanssa muuttava suomalainen voi kokea sopeutumisvaikeuksia, vaikkei alkoholisti olisikaan.

- Suomessa vain eläimet ovat kalte- reiden takana, täällä niin asuvat ihmiset. On oltava todella tarkka omaisuudestaan ja itsestään.

Seurakunta tarjoaa hengellistä, henkistä ja sosiaalista virkistystä.

- Tapaamisemme ja jumalanpalveluksemme ovat monille ainoa väylä tavata muita suomalaisia. Tilaisuuksissa käy paljon sellaisia, jotka eivät kävisi kirkossa Suomessa.

Espanjasta suomalaisen elämään voi tarttua siis paljon hyväkin. Elämä on yhteisöllisempää, ja seurakun- takin muistuttaa enemmän "oikeaa" seurakuntaa kuin moni suomalainen vastineensa. Byrokratia on kevyttä, kokoonumisissa on yhdessä olon

lämpöä.

-Torreviejassa jumalanpalvelus pidetään paikallisessa katolisessa kirkossa. Samalla kun kutsun jumalanpalveluksen jälkeen kaikki kirkokahville, toivon, etteivät kaikki tule, koska eivät mahdu seurakuntakodille sisään, hymyilee Vuorinen positivistisista ongelmistaan.

Päihdeongelma pahenee

Toisessa suomalaisten suosikkikohteessa, etelärannikon Costa del Solilla diakoniapappina työskentelevä **Kaisa Salo** kertoo, että täydellistä selvyttä Espanjassa asuvien suomalaisten, joista useimmat ovat eläkeiässä, alkoholismista ei ole mahdollista saada selville. Tilastotietoa ei ole.

- Suomen kirkon tiloissa eri kaupungeissa toimii neljä AA-kerhoa, joiden olemassaolot omalta osaltaan kuitenkin kertovat, että tarvetta tuettuun raitistumiseen on, hän toteaa.

Käytännön kokemukseen pohjautuvan havaintonsa perusteella Salo arvioi, että parempaan suuntaan ei viime vuosina ole ainakaan kuljetu.

"Vieraaseen maahan muuttaminen edellyttää aina riskinkestävyyttä."

- Osaan vastata vain Aurinkorannikolla asuvien puolesta ja mitä itse olen nähnyt, että se [ulkosuomalaisen alkoholismi] ei ole ainakaan vähentynyt.

Salo kertoo, ettei vaihtoehtoja kulttuurista riippumatta ole, mikäli alkoholismista haluaa päästä eroon.

- Jos sairastaa sairautta nimeltä alkoholismi, ainut vaihtoehto pysyä raittina on jättää täälläkin se viinilasi väliin. Kulttuurilla ei voi selittää juomistaan, jos siitä on tullut ongelma. Joku voi ottaa lasin viiniä ruuan kanssa ja se jää siihen. Toisen taas ei.

Viina on viisasten juoma. Kaikkialla

Kauko Röyhkä neuvoo lukemaan Raamattua

Mitä jää, jos ei ole Raamattua? Aku Ankka?! Raamattu on tärkeä siksi, että on hyvä kuulua johonkin iän- ikuiseen perinteeseen. Se on meille kaikille yhteinen synkeä ja syvä pohjavirta. Raamattu on minulle kulttuurimme perusteos ja merkit-

tävä siinäkin mielessä, että se on kaikille meille kristillisen kasvatuk- sen saaneille ainakin jossain määrin tuttu. Olen lukenut Raamattua vain sieltä täältä. Nuorena luin Pentti Saarikosken suomentaman Matteuksen evankeliumin, ja se

teki vaikutuksen. Puoli sekuntia harkitsin uskovaiseksi ryhtymistä, mutta Henry Miller tempaisi mukaansa ja ymmärsin, etten ikinä voisi elää kristillisten ihanteiden mukaista elämää.

Kauko Röyhkä Facebookissa

C. S. Lewis taisteli rakkauden puolesta

C. S. Lewis on vaikutusvaltaisin englanniksi kirjoittava kristillinen nykyajattelijana. Hän pystyy kirjoittamaan vaikeistakin teemoista ymmärrettävästi.

JUHANA UNKURI

Pohjois-Irlannissa syntynyt **C. S. Lewis** (1898-1963) oli kirjailija, kristitty ajattelijana sekä keskiajan ja renessanssin kirjallisuuden tutkija. Hänen laajan tuotantonsa tunnetuin osa on Narnia-fantasiakirjat, joissa on runsaasti kristillisiä teemoja.

Jason Lepojärvi viimeistelee parhaillaan väitöskirjaa C. S. Lewisin rakkauskäsityksestä. Lepojärvi toteaa Lewisin olevan vaikutusvaltaisin englanniksi kirjoittava kristillinen nykyajattelijana.

- C. S. Lewis itse ajatteli, että viisi vuotta hänen kuolemansa jälkeen hänet unohdettaisiin. Mutta Lewisin suosio tuntuu yhä vain kasvavan. Hän on luetuin, siteeratuin ja käännetyin moderni kristitty ajattelijana. Lewisin omasta elämästä ja Narnias- ta tehdyt elokuvat ovat lisänneet hänen kiinnostavuuttaan ja näkyvyyttä myös ei-kristillisessä maailmassa.

- Lewis kirjoittaa taitavasti, hänen tekstejään on nautinnollista lukea. Lewis välttää teologista jargonia ja pystyy puhumaan vaikeistakin teemoista ymmärrettävästi. Hän ei kuitenkaan yksinkertaista asioita liikaa. Lisäksi Lewis on psykologisesti oival-

tava, Lepojärvi analysoi.

Lewis pitäytyi perinteisessä kristin- uskossa.

-1940- ja 50-luvuilla erilaiset ideologiat olivat voimissaan ja Lewis oli tosi epäsuosittu tietyissä piireissä. Mutta hänen ajatuksensa ovat kestä- neet aikaa.

Itse anglikaaniseen kirkkoon kuu- lunut Lewis vältteli kirkkoja jakavia kiistakysymyksiä.

- Hänen missionsa oli rakentaa yhteistä kirkkoa, ei kannustaa lahko- laisuuteen. Niin katolilaiset kuin protestantit ovat lukeneet Lewinsä hyvin.

Jumala on rakkaus, rakkaus ei ole Jumala

Suomalais-kanadalainen Lepojärvi väittelee Lewisin rakkauskäsityksestä loppuvuodesta Helsingin yliopiston teologisessa tiedekunnassa.

Parhaillaan hän on tutkijavaihi- dossa Oxfordin, jossa Lewis itse eli ja työskenteli lähes 40 vuotta.

Jason Lepojärvi toimii Oxfordin yliopiston C. S. Lewis -seuran pu- heenjohtajana.

Lewisin elinaikana inhimillistä rakkautta väheksyvä malli oli saanut jalansijaa eurooppalaisessa ja ameri- kalaisessa teologisessa ajattelussa. Lewis puolusti inhimillistä rakkautta. Samalla hän korosti, että vaikka Ju- mala on rakkaus, rakkaus ei ole Ju- mala.

- Lewisin mielestä inhimillinen rakkaus on lähtökohtaisesti hyvää,

vaikka se ei ole erehtymätöntä. Sa- malla hän muistutti, ettei rakastu- mista voi käyttää moraalisen alibi- na pahoille teoille, kuten puolison pettämiselle. Rakkautta ei voi irrot- taa muista hyveistä kuten uskollis- suudesta, rehellisyydestä ja oikeu- denmukaisuudesta.

"Rakastumista ei voi käyttää moraalisen alibina pahoille teoille, kuten puolison pettämiselle."

- Rakkauden parjaajia vastaan C. S. Lewis puolusti rakkautta. Rak- kauden idolisoijille hän muistutti, että rakkaus voi olla kaksiteräinen miekka. Näin hän taisteli kahdella rintamalla. Tällainen kahden näke- myksen välissä oleminen oli hyvin tyypillistä Lewisille useissa kysymyk- sissä.

C. S. Lewisin kirjallista ja teologista perintöä vaalii tällä hetkellä vilkas yh- teisö, joka järjestää retriittejä ja kesä- kursseja eri puolilla englanninkielistä maailmaa.

Lisätietoja: www.cs.lewis.org.

Narnia-sarja lienee kuuluisin C. S. Lewisin kirjoista. Sarjan pohjalta tehty elokuva oli komeaa fantasiaa. Kuvan esittämässä kohtauksessa Edward-poika joutuu koetukselle ja tekee kohtalokkaan valinnan. Narnia-sarja on paitsi fantasiaa, myös kristinuskon allegoria ja vetoaa lukijoiden oikeudentuntoon. KUVA PHIL BRAY— ©DISNEY ENTERPRISES, INC. AND WALDEN MEDIA, LLC.

Eri uskontojen opiskelu antaa elämään ja ihmisenä olemiseen mielenkiintoisia näkökulmia, sanoo uskonnonopettaja Esko Latvala Tikkakosken koulusta.

Uskonnonopetuksessa muu

Koulujen uskonnonopetus on Suomen itsenäistymisestä lähtien ollut aika ajoin jonkinlaisessa käymistilassa. Tuntimäärää on koko ajan vähennetty samalla kun opetussisältöjä on kehitetty. Tunnustuksellisesta uskonnonopetuksesta siirryttiin oman uskonnon opettamiseen vuonna 2003. Nyt keskusteluun on noussut kaikille yhteisen uskontotiedon opettaminen. Ajatusta sekä kannatetaan että vastustetaan.

TEKSTIT: MARJA LEENA LUUKKONEN, KUVAT: SAMI SAARENPÄÄ

Muun muassa kansanedustaja **Ilkka Kantola** ja Helsingin yliopiston uskontodidaktiikan professori **Arto Kallioniemi** ovat pitäneet ajatusta kaikille yhteisestä uskontotiedon opettamisesta hyvänä. Vastustajat puolestaan pelkäävät uskontotietoon siirtymisen merkitsevän opetuksen pinnallistumista, kun oppilasaines kirjavoituu.

Peruskoulun opetussuunnitelmien yleiset suuntaviivat ovat parhaillaan opetushallituksessa työn alla. Kevään aikana odotetaan ensimmäisiä tuloksia.

– Nykyinen uskonnonopetusmalli, oman uskonnon opetus, puoltaa mielestäni paikkaansa, vaikka en omaa kantaani ole lukinnutkaan. Minulle sopii kumpi malli tahansa, opettajia kuitenkin tarvitaan. Uskontotiedon oppiaineessa olisi hyvää se, että kaikki nuoret voisivat

olla yhdessä pohtimassa tärkeitä elämänkysymyksiä. Kaikille yhteinen uskontotieto vaatisi tietenkin aivan uudet opetussuunnitelmat ja oppikirjat, sanoo lehtori **Esko Latvala**, Tikkakosken koulun historian, yhteiskuntaopin ja uskonnon opettaja.

Latvala arvioi, että joidenkin uskontokuntien edustajilla saattaisi olla vaikeuksia osallistua yhteisille oppitunneille, koska heidän uskonnonopetukseensa on sisällytynyt opetussuunnitelmista poiketen myös oman tradition vahvistamista.

Vähemmistöuskontojen opetuksessa on haavoittavissa tunnustuksellisia piirteitä.

– Opetusryhmät ovat pieniä ja siksi se on ymmärrettävää heidän näkökulmastaan, mutta ei tarkasti ottaen opetussuunnitelman kirjaimen ja hengen mukaista. Tätä ehkä katsotaan jonkin verran sormien lävitse. Mistään isosta ongelmasta ei kuitenkaan ole kysymys, Latvala painottaa.

Vähemmistöuskontoja opetetaan lähes 200 oppilaalle

Vähemmistöuskontoa on mahdollista opettaa, jos kunnasta löytyy kolme uskontokuntaan kuuluvaa oppilasta ja vanhemmat sitä haluavat. Osa vähemmistöuskontoa tunnustavista oppilaista tahtoo Jyväskylässäkin osallistua muiden kanssa luterilaiseen uskonnonopetukseen.

Viime syksyn tilastojen mukaan Jyväskylässä oli ortodoksisen uskonnon opetusryhmiä kaikkiaan 22 ja niissä oli oppilaita 72. Islamin opetusryhmiä oli 16 ja oppilaita noin 100. Bahaiuskonnon opetusta annettiin kolmelle oppi-

laalle, samoin katolista. Elämäkatsomustiedon opetukseen osallistuneita Jyväskylän kaupunki ei ole tilastoinut. Tikkakosken koululla heitä on tänä vuonna kaksi.

Uskonnonopetuksen tavoitteet

Uskonnonopetuksen tavoitteena on perehdyttää oppilaat omaan uskontoon ja omaan katsomusperinteeseen. Oppilaat saavat tietoa muista uskonnoista, jotta he ymmärtäisivät uskontojen kulttuurisia ja inhimillisiä merkityksiä. Oppilaat halutaan kasvattaa eettisyyteen ja auttaa heitä ymmärtämään uskonnon eettistä ulottuvuutta.

– Mielestäni nykyisin luterilainen uskonnonopetus on varsin objektiivista. En kuitenkaan kiistä sitä, että jotkut yksittäiset opettajat voivat olla hyvinkin vakaumuksellisia. Mutta he ovat poikkeuksia, joista ei voi vetää laajempia johtopäätöksiä, Latvala sanoo.

Esko Latvalan mukaan oppilaat jäisivät paljosta paitsi, jos koulusta puuttuisivat katsomusaineet kokonaan.

– Jokaisen on hyvä tuntea juurensa. Jos haluaa esimerkiksi vastustaa jotakin uskontoa, olisi hyvä tietää mitä vastustaa. Kristinuskon on maailman suurin uskonto ja se läpäisee koko kulttuurimme. Meillä on seitsemänpäiväinen viikko, nimipäiväkalenterimme nousee Raamatusta, diakonia- ja sosiaalityön merkitys rakentuu kristinuskolle. Maamme koko lainsäädännössä näkyy kristillinen arvoperusta. Eri taiteenlajit ammentavat aiheitaan kristinuskosta, monet kielellemme ilmauksista

tulevat Raamatusta. Joka ei tunne kulttuurisia juuriaan, on kuin irrallinen lehti, jota tuuli heittelee sinne tänne.

Globaalissa maailmassa uskonnonopetuksen merkitys on Latvalan mukaan entisestään vahvistunut. Kohtaamme erilaisia ja eri tavoin ajattelevia ja uskovia ihmisiä. Vieraiden kulttuurien ja uskontojen tunteminen lisää suvaitsevaisuutta ja halua ymmärtää toista ihmistä hänen omista lähtökohdistaan käsin.

– Yhdysvalloissa ei ole yleistä tunnustuksetonta uskonnonopetusta kouluissa. Siellä syntyy harva se vuosi kaiken maailman itsemurhalahkoja ja muita ”ihmisiltä rahat pois” -huijaus-uskontoja. Ihmiset lähtevät helpommin mukaan tällaiseen, kun ei ole näkemystä terveestä ja rakentavasta uskonnollisuudesta. Sama ilmiö – uskonnollisen yleissivistyksen ja lukutaidon puute – näkyy myös monissa islamilaisissa maissa, joissa ääri liikkeit saavat kannatusta.

Opettaja – läsnä oleva aikuinen

Latvala määrittelee roolinsa oppitunnilla läsnäolevaksi aikuiseksi. Yläkoulussa uskontoa on yksi vuosiviikkotunti eli yksi kurssi per ikäluokka.

– Ei minulla ole vastauksia kaikkiin esille nouseviin kysymyksiin, mutta yhdessä oppilaiden kanssa me niitä pohdimme ja ”elämää ihmettelemme”. Joskus oppilaat saattavat tiukata henkilökohtaista mielipidettäni ja silloin tietysti kerron sen. Mutta erotan oman näkemyseni varsinaisesta opetuksesta ja pyrin

Mari Pyykönen ja Iina Hakala (oik.) pitävät erityisesti uskontotunneilla järjestetyistä väittelyistä.

Uskonnonopetus kuuluu sivistykseen

Yhdeksännän luokan uskonnonopetuksen kurssi on pitänyt sisällään muun muassa Raamattuun liittyvän osion ja etiikan kurssin. On opiskeltu kymmentä käskyä, kultaista sääntöä ja Raamatun alkukertomuksia ja pohdittu niiden merkitystä.

– Mielestäni uskonnonopetus laajentaa maailmankuvaa ja avartaa näkemystä muista kulttuureista, kertoo Tikkakosken koulun oppilas Mari Pyykönen, 16.

– Kävin viime kesänä rippikoulun, ja tänä vuonna olemme uskontotunnilla opiskelleet Raamatusta osin samoja asioita. Rippikoulusta oli siis selvästi hyötyä koulussa. Eri aihepiireistä käyty keskustelu ja väittelyt ovat olleet kiinnostavia. Meille oppilaille on selviö, että jokainen saa itse valita, mihin uskoo. Valmistusta mallia ei tuputeta, ja se on hyvä.

Iina Hakalaa, 15, ovat kiehtoneet erityisesti kertomukset ihmisistä, joilla on ollut joku selkeä arvo elämässä ja jotka ovat elämässään tien-

neet minkä mukaan he halusivat elää. Opettaja poimi esimerkkejä historiasta.

– Väittelyt muun muassa eläinkokeista, eutanasiasta, abortista ja muista etiikan alueeseen kuuluvista kysymyksistä kiinnostivat tosi paljon. Se joskus harmitti, kun kaikki eivät niistä innostuneet, vaikka itse olin ihan liekeissä, kun väittelyjä käytiin, Iina Hakala naurahtaa.

Teorioiden ja erilaisten määritelmien lukeminen ei Pyykösen ja Hakalan mukaan oppilaita aina kiinnosta.

– Uskonnonopetus kuuluu sivistykseen ja antaa yleistietoa. En osaa sanoa, onko siitä hyötyä myöhemmin elämässä. Jokaisella on oma tapansa ajatella asioista eikä kenellekään tietenkään voi syöttää valmiita ajattelumalleja. Kukaan kun ei voi sanoa, mikä on absoluuttisesti oikeaa tai väärää. Tietenkin meille opetetaan uskontotunnilla myös yleiset moraalisäännöt, joita jokaisen pitää noudattaa, Iina Hakala sanoo.

Uudistamisen suunnaksi nykymallin kehittäminen

Suomen uskonnonopettajien liiton puheenjohtajan Saara Mäkelän mielestä koulujen uskonnonopetukseen ei juuri tällä hetkellä kohdistu erityisen suuria paineita, vaikka aiheesta käydäänkin monensuuntaista keskustelua.

Peruskoulun uskonnonopetusta koskevat opetussuunnitelmat ovat parhaillaan työn alla. Samalla pohditaan sitä, miten uskontoa pitäisi tulevaisuuden koulussa opettaa.

Kaikille yhteiseen uskontotietoon siirtymistä selvittellään yhtenä uskonnonopetuksen kehittämisehdotuksena. Uskontotietoon siirtymisen tarkoittaisi sitä, että kaikki opiskelisivat yhtä katsomusainetta. Mutta mitä se vaatisi?

– Se vaatisi ensin lakimuutoksen. Sitten tarvittaisiin uusi opetussuunnitelma, opettajien täydennyskoulutusta uuteen oppiaineeseen sekä pätevyysvaatimusten määrittely. Myös oppikirjoja uudistettaisiin. Peruskoulun uskontotieto ei ainakaan lähitulevaisuudessa ole todennäköinen vaihtoehto, Mäkelä arvioi.

Viime aikojen keskustelunavauksissa on puntaroitu, pitäisikö lukiossa järjestää oppilaille joitakin yhteisiä kursseja. Tavoitteita ja tuntijakoa pohtiva työryhmä pohtii myös katsomusopetukseen liittyviä kysymyksiä.

– Tärkeintä on, että katsomusopetusta tavalla tai toisella tarjotaan laajasti myös tulevaisuudessa.

Uskontotiedossa saattaisi olla hyvää Mäkelän mukaan se, että katsomuksellisia kysymyksiä voisi pohtia yhdessä. Monet näkevät nykyisessä mallissa ongelmana, että on monta eri-

laista opetussuunnitelmaa ja oppilaat jakautuvat ryhmiin.

Mäkelän mukaan tämän voi nähdä myös rikkautena erityisesti vähemmistöjen näkökulmasta: näin lapset ja nuoret saavat mahdollisuuden tutustua omaan kulttuuriseen ja katsomukselliseen taustaan, minkä on nähty helpottavan esimerkiksi maahanmuuttajien kotoutumista.

Uskontotiedossa voi toisaalta olla vaikea määritellä kaikkia ryhmiä miellyttäviä sisältöjä, minkä seurauksena opetus voi jäädä sisällöllisesti ohueksi.

Arvokasvatus on osa uskontoa

Katsomusopetuksen Saara Mäkelä näkee tärkeänä osana yleissivistystä. On tärkeä tietää, miten uskonnot ja katsomukset vaikuttavat ja ovat vaikuttaneet yhteiskuntaan, ihmisten ajatteluun, kulttuuriimme. On tärkeä tuntee suomalainen katsomusperinne ja myös muita uskontoja. Arvokasvatus on myös osa uskontoa. Uskonto mahdollistaa hyvin myös oppiainerat ylittävät projektit ja teemat.

Jatkuvan muutokeskustelun lisäksi Mäkelä toivoo, että puhuttaisiin myös katsomusopetuksen sisällöistä ja merkityksestä.

– Uskonnonopetusta voidaan uudistaa kehittämällä nykyistä mallia entistä paremmaksi. Myös tutkimukseen ja esimerkiksi opettajien täydennyskoulutukseen kannattaisi panostaa entistä enemmän.

Arvospaineita

muutoinkin pitämään opetukseni mahdollisimman objektiivisena. Haluan tarjota oppilaiden tarkasteluun monipuolisesti erilaisia vaihtoehtoja. Vaihtelevia opetusmetodeja käyttämällä pyrin pitämään oppitunnit mielenkiintoisena.

Uskonnonopetuksen opetussuunnitelmiin yläkoulussa sisältyvä aiheäärä on laaja, ja Latvala pitää valitettavana sitä että yleensä on aina kiire. Kaikkea ei ehdi mitenkään kahlata lävitse ja siksi oppilaat joutuvat lukemaan osan

aineistosta itsenäisesti. Opettajan on osattava poimia opetussuunnitelmasta olennainen ja keskeyttävä siihen.

– Opettajan työn suola on siinä, että saan olla tukemassa oppilasta hänen tärkeässä kehitysvaiheessaan kohti aikuisuutta. Saan pitää hänelle tarjolla erilaisia suunta-aiheita elämää varten ja antaa hänelle aineksia rakentaa omaa maailman katsomustaan, Latvala summaa työnsä plussat.

Opettajien koulutustaso korkea

Kesällä 2012 annetun päätöksen mukaisesti peruskoulussa opetetaan uskontoa 2016 alkaen yhteensä kymmenen vuosiviikkotuntia, seitsemän vuosiviikkotuntia alakoulussa ja kolme vuosiviikkotuntia yläkoulussa. Tällä hetkellä tunteja on alakoulussa yksi enemmän.

Lukiossa on kolme pakollista kurssia, kaksi valtakunnallista valinnasta sekä koulukohtaisia soveltavia kursseja. Peruskoulun tavoitteita ja tuntijakoa käsitellyt uudistus vähensi uskonnonopetuksen ja elämäntutkimuksen tuntimäärää yhdellä vuosiviikkotunnilla. Pääaineena ja sivuaineena uskontoa opettavia opettajia on hieman yli tuhat. Lisäksi Suomessa on vähintään parikymmentätuhatta luokanopet-

tajaa, jotka opettavat uskontoa.

Aineenopettajat ovat yleensä taustaltaan teologeja, uskontotieteilijöitä tai muita humanistisen alan koulutuksen saaneita. Perusopetuksen aineenopettajankelpoisuuteen vaaditaan ylempi korkeakoulututkinto, opettajan pedagogiset opinnot ja vähintään 60 opintopisteen laajuiset opinnot opetettavissa aineissa. Lukion aineenopettajalta vaaditaan yhdessä aineessa laajemmat, vähintään 120 opintopisteen laajuiset opinnot ja kaikissa muissa opetettavissa aineissa vähintään 60 opintopisteen laajuiset opinnot.

*Kuolinilmoitukset ja
-kiitokset seurakuntalehdessä*

Ota yhteyttä ilmoitusmarkkinointi
p. 020 754 2000
ilmoitusmyynti@kotimaa.fi

Yhteisvastuukeräyksen kiriviikot edessä

Keräyksen loppuviikoilla on konsertteja, munkkien ja siman myyntiä sekä jääkiekköjännitystä.

Yhteisvastuukeräys käynnistyi helmikuussa ja päättyy huhtikuun lopussa. Huhtikuun alkuun mennessä oli koossa reilut 31 000 keräyseuroa.

Perinteiset listakerääjät ovat ahkeroinneet, ja tapahtumien ja tempausjärjestäjät ovat tarjonneet konsertteja ja ulkoilu- ja perhetapahtumia.

Kambodzassa keräyksellä tuetaan maaseutualueiden kehityshanketta, jossa kyläyhteisöjä koulutetaan monin tavoin parantamaan elinolosuhteitaan. Yhteisöjen vahvistuminen helpottaa vanhusten arkea. Kambodzassa ei ole eläkejärjestelmää eikä vanhusten tukipalveluja. Vanhukset joutuvat työskentelemään elämänsä viimeisille metreille. Moni huolehtii yksin myös lastenlapsistaan.

Suomessa yli 65-vuotiaita on jo yli

miljoona. Vanhustyön keskusliiton tutkimuksen mukaan kolmannes heistä kokee itsensä toisinaan yksinäiseksi. Moni jää vangiksi omaan kotiinsa, kun liikuntakyky heikkenee ja ulos ei enää pääse ilman apua. Täysin yhteiskunnasta syrjäytyneiden vanhusten todellista määrää ei tiedä kukaan. Tilastokeskuksen kuolinsyytilaston mukaan joka toinen päivä yksi yli 65-vuotias suomalainen päättää elämänsä oman käden kautta.

Ilmavoimaa ja Valoa korville

Mittavin huhtikuun Yhteisvastuukonserteista on **Duke Ellingtonin** säveltämä *Sacred Concert* big bandille, kuorolle ja sopraanosolistille. Sen esittävät **Johanna Allmark**, Lux Auribus -kuoro ja Ilmavoimien soittokunta.

Ellington (1899-1974) oli yhdysvaltalainen jazz-muusikko, säveltäjä, pianisti ja big band-johtaja. Hänen urallaan on ollut suuri merkitys jazzin historiassa, ja monet hänen sävellyksistään ovat muodostuneet amerikkalaisiksi ikivihreiksi. Ellington

on sanonut, että *Sacred Concert* on tärkeintä, mitä hän on tehnyt. Johanna Almark suoritti Sibelius-Akatemiassa sekä kuoronjohtajan että kapellimestarin diplomitutkinnon. Hän esiintyy laulajana ja viulistina niin Jazz- & maailmanmusiikin kuin barokkimusiikin ja improvisoinnin parissa.

Lux Auribus -lauluuyhtyeen jäsenet ovat kokeneita musiikin harrastajia sekä ammattilaisia. Yhtyeen nimi on suomeksi Valoa korville. Lux Auri-

bus laulaa hengellistä ja maallista musiikkia, vaihdellen renessanssin kuoromusiikista negrospirituaaleihin. Taiteellisena johtajana toimii kuorossa laulava **Kimmo Tuuri**.

Ilmavoimien Soittokunta on Ilmasotakoulun alainen joukkoyksikkö joka toimii Luonetjärven varuskunnassa. Soittokuntaan kuuluu kapellimestari sekä 20 ammattimusiikkia. Soittokunnan päällikkönä toimii musiikkimajuri **Tomi Väisänen**.

Johanna Allmarkia ja Lux Auribusta säestää Taulumäen kirkossa Ilmavoimien Big Band. KUVA: JARMO RIIPINEN

Perhejuhlat

*Kauniissa maisemissa ja
hyvissä puitteissa*

Jyväskylän
seurakunta

Vesala Koivuniemi Mutanen

Varaukset ja lisätiedot:
leirikeskuspalvelut.jyvaskyla@evl.fi
Puh. 040 535 1657

Yhteisvastuukeräys tarvitsee arki- enkeleitä

Ilmoittaudu arkienkeliksi - vaikkapa lista- tai lipaskerääjäksi oman alue seurakuntasi diakoniatyöntekijälle. Jo tunti tai pari ajastasi on suureksi avuksi. Tänä vuonna keräyksen tuotolla autetaan yksinäisiä vanhuksia Suomessa ja Kambodzassa.

Yhteisvastuutapahtumia

KELTINMÄKI Nuorten Yhteisvastuukeräys
ma 15.4. klo 17.30.
Ke 17.4. klo 19 **Yhteisvastuukonsertti** Keltinmäen kirkossa, Seurakuntakuoro, Lähde! -kuoro, Näkkäri, Nieminen, Lintunen, vapaa pääsy, kolehti.
Ke 24.4. klo 18 **Seurakuntailta yhteis- vastuun hyväksi** Humalamäessä Louhestolla, Uusimäent. 2. Jorma Viikko, Heli Nieminen ja Leena Häyrinen.

KESKUSTA Kevään korvalla -konsertti
Tule nauttimaan valoisasta ja svengävasta konsertista 25.4. klo 18 Kaupunginkirkossa. Lauluuyhtye Stemmina, Anne Federley, Pekka Björninen ja bändi. Vapaa pääsy, kolehti.

KORPILAHTI
To 18.4. **Lipaskeräystempaus.**
Ti 30.4. **Munkkitempaus** Väentuvalla.
Ke 8.5. klo 18 **Kierrä kirkko -tempaus.**

PALOKKA
Su 28.4. klo 18 **Yhteisvastuukonsertti, Kirkkokuoro.**

SÄYNÄTSALO
Ti 30.4. klo 13 **Vappumyyjäiset** Säynätsalon Pappilassa.

La 11.5. klo 16 **Ylivoimaa ja yhteisvastuuta** Säynätsalon pappilassa. Tule kannustamaan Suomi-voittoon Itävallasta jääkiekon MM-kisoissa.

TIKKAKOSKI
Su 28.4. **Myyjäiset ja lounas** jumalanpalveluksen jälkeen Yhteisvastuun ja nimikkolähetyksen hyväksi.

VAAJAKOSKI
Ti 16.4. **Yhteisvastuukonsertti** klo 18 kirkolla. Alue seurakunnan lapsia ja nuoria, laulua ja soitinmusiikkia. Vapaa pääsy, kolehti.

La 11.5. **YV-lätkäiläpäivä** klo 15.30. Suomi-Itävallat -ottelu.

TAULUMÄEN KIRKKO
To 25.4. klo 19 **Duke Ellington Sacred Mass.** Lux Auribus ja Ilmavoimien soittokunta, Duke Ellingtonin jazzmessu. Johtaa Tomi Väisänen, solistina Johanna Allmark. Ohjelma 10/5 e.

Sodanaikaiset vaatteet ja tilateokset kertovat historian tarinaa näyttelyssä. KUVA: ESA TOPPILA

Miranda-näyttely kertoo Euroopan mustalaisten holokaustista

SUSANNA MATIKAINEN

Toisen maailmansodan aikana lukuisien romanien kohtalona olivat keskitysleirit. Romanien holokaustista kertovassa Miranda-näyttelyssä on kirjallista ja visuaalista aineistoa, joka tuo nähtäville romanien kokeman rasmin ja vainon todellisuuden. Sodanaikaiset mustalaisvaatteet ja tilateokset viestivät historian tarinaa. Uhrien kärsimyksillä mässäilyn sijaan näyttely keskittyy toisen maailmansodan aikaisiin toimenpiteisiin,

niin sanotun sivistyneistön päätöksiin, lakeihin ja käskyihin, joiden noudattaminen vei monet vähemmistöryhmät keskitysleireille ja kaasukammioihin.

Näyttelyn on tuottanut luovan mustalaiskulttuurin yhdistys Drom ry kulttuurineuvos Veijo Baltzarin johdolla. Tekstiotteet ovat Baltzarin vielä julkaisemattomasta romaanista. Kirja kertoo aidon kasvutarinan slovakialaisesta Mirandasta, jonka perhe joutui keskitysleirille. Miranda on todellinen henkilö, joka elää edel-

leen. Hänen elämäntarinansa on näyttelyn punainen lanka.

Näyttely esittelee myös romanikulttuuria nykyään. Se kiertää Suomea kolmen vuoden ajan ja jatkaa kierrostaan Euroopassa. Hankkeen yhteistyökumppaneina ovat toimineet muun muassa alankomaalainen Anne Frank -säätö ja Tšekin romanikulttuurin museo.

Näyttely on auki Jyväskylän Monikulttuurikeskus ja galleria Gloriassa huhtikuun loppuun saakka aina kun Matara on auki eli arkisin klo 8–18, to 8–20

Auttaako hengellisyys päihdeongelmasta toipumiseen?

Olen sosiaalityön opiskelija Jyväskylän yliopistosta. Tutkin pro gradu -työssäni, millainen merkitys hengellisyydellä on päihdeongelmasta toipumiseen. Tarkoitukseni on saada tietoa siitä, tukeeko, miten ja miksi, hengellisyys toipumisprosessia ja raittiina pysymistä.

Käännyn puoleesi pyytääkseni Sinua mukaan tuottamaan tietoa tästä tärkeästä, mutta vähän tutkitusta aiheesta.

Voit osallistua tutkimukseeni, mikäli olet jossakin elämäsi vaiheessa käyttänyt yhtä tai useampaa päihdetä ongelmallisesti, sittemmin lopettanut sen ja ollut vähintään kolme vuotta raittiina.

Sinulla on mahdollisuus kertoa kokemuksistasi joko kirjoittamalla tai haastatteluun osallistumalla. Haastattelupaikka ja -ajankohta sovitaan sinun toiveidesi mukaisesti.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista, ja voit halutessasi perua osallistumisesi tutkimukseen missä tahansa vaiheessa. Sitoudun tutkimuksessani noudattamaan hyvää tieteellistä käytäntöä ja käsittelen saamiani kirjoituksia sekä nauhoitet-

tuja haastatteluita ehdottoman luotamuksellisesti ja ilman osallistujien henkilötietoja.

Tutkimus raportoidaan niin, että siitä ei voi tunnistaa yksittäisiä henkilöitä. Käytän aineistoa vain pro gradu -tutkimukseeni, ja tuhoan sen asianmukaisella tavalla tutkimukseni valmistuttua. Sähköpostissa tai puhelimitse ilmenevä mahdollinen nimitietosi tulee vain minun tietooni.

Mikäli sinulla on mahdollisuus osallistua tutkimukseeni, pyydän ottamaan yhteyttä minuun sähköpostitse tai puhelimitse haastatteluaikojen sopimiseksi tai kirjoituksen ohjeistuksen saadaksesi mahdollisimman pian, mieluummin 30.4. mennessä.

Vastaan mielelläni myös mahdollisiin lisäkysymyksiin.

Lisätietoja tutkimuksesta saat ohjaajaltani, sosiaalityön ma. professori Marjo Kuroselta (marjo.l.a.kuronen@jyu.fi tai p. 0408054231).

Raija Kuronen
sosiaalityön opiskelija
Jyväskylän yliopisto
raija.k.kuronen@student.jyu.fi

Bussiretki rovastikunnalliseen lähetyspyhään Toivakassa

Rovastikunnallinen lähetyspyhä on Toivakan kirkossa sunnuntaina 28.4. Messussa saarnaa toimittaja ja tiedotaja Heli Karhumäki ja liturgi on Panu Partanen.

Messun ja lähetsylounaan jälkeen Karhumäki esitelmöi lähetyspyhän päiväjuhlissa.

Juhlaan järjestetään yhteinen bussikyyti. Lähtö bussikyydillä klo 8.45 Keskusseurakuntatalolta ja klo 9 Vaajakoskelta Wesmanninmäen py-

säkilä. Paluukyyti lähtee noin klo 14.

Ilmoittautumisen yhteydessä kerro, mistä tulet kyytiin. Retkimaksu 10 euroa kerätään bussissa. Lähetyslounaasta vapaaehtoinen maksu. Ilmoittautuminen retkelle 21.4. mennessä

Ilmoittautuminen on sitova, erillistä retkikirjettä ei postiteta. Ilmoittaudu osoitteessa www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu/ tai puhelimitse p. 040 560 9904

TEKSTARITUPU

vastaa tyttöjen ja poikien kysymyksiin.

Voit tekstata milloin vain normaalin tekstiviestin hinnalla. Viesteihin vastataan koulu-päivinä.

040-132 6010

Juhlan Paikka

Pito- ja Juhlapalvelu

PUNAINEN PIRTTI KY

Ilmarisenkatu 20, 40100 Jyväskylä
p. (014) 378 1802 www.punainenpirtti.fi

Jalkahoidot, hieronnat ja lahjakortit

Hierontapiste Iisopista,
Liisa Nipuli
Kauppakatu 28 A 54
050 362 27 44

Välitämme.

Ilmoitusmarkkinointi

Jaana Mehtälä

p. 020 754 2309

jaana.mehtala@kotimaa.fi

KOTIMAA-YHTIÖT

ILMAINEN NEUVO OY:n

Oikeudellinen puhelinpalvelu

0600 30 6060

Puhelun hinta 2,95 € min + pvm/mpm

www.ilmainenneuvo.fi

Vietä tunnelmalliset juhlat Marttakeskuksessa.

Tilavaraukset ja tarjoiluvaihtoehdot:

Martat

Keski-Suomen Martat ry
Yliopistonkatu 11, 40100 Jyväskylä
puh. 045 116 7765, jklmyyntipalvelu@martat.fi

LÄHDE TALLINNAAN TEEMAMATKALLE! matkapaajat.fi/teemamatkat

KANGAS JA NAPPI
-OSTOSMATKA

lähtö 17.5. 1 yö Tallinnassa **99€**

MAN OF LA MANCHA
-MUSIKAALIMATKA

lähtö 2.5. 1 yö Tallinnassa **99€**

TANNHÄUSER
-OOPPERAMATKA

lähtö 17.5. 1 yö Tallinnassa **99€**

LA BOHEME
-OOPPERAMATKA

27.4., 9.5. 1 yö Tallinnassa **109€**

LIKKOJEN LENKKI
sis. kuljetukset!

18.5. Tampere, 25.5. JKL **59€**

GREASE
-MUSIKAALIMATKA

9.5., 11.5. 1 yö Tallinnassa **119€**

THRILLER -TRIBUTE TO
MICHAEL JACKSON

15.6. 1 yö Tallinnassa **119€**

TÜRIN
KUKKAMARKKINAT

16.5., 17.5. ja 18.5.
1 yö Tallinnassa **119€**

JÄNEDAN
PUUTARHAMARKKINAT

24.5. 1 yö Tallinnassa **129€**

SIR ELTON JOHN
-KONSERTTIMATKA

29.6. 1 yö Tallinnassa **129€**

GREEN DAY
-KONSERTTIMATKA

25.6. 1 yö Tallinnassa **129€**

MM-KISAMATKA TUKHOLMAAN

17.4. 4 ottelulippua
2 yötä laivassa,
2 hotellissa **1260€**

Hinnat alk/hlö sis. kuljetukset ja osallistumismaksun Likkojen Lenkille / laivamatkat, hotellimajoituksen 2hh aamiaisin ja tapahtumalipun/ohjelman.

Edulliset kuljetukset Baltian matkoille to, la ja su. Katso kaikki matkamme matkapaajat.fi

MATKAPOJAT
JYVÄSKYLÄ, Puistokatu 2/Kolmikulma • jyvaskyla@matkapaajat.fi

Myyntipalvelu: 010 2323 200
ma-ke 8-19, to-pe 8-17, su 10-14.30

Puhelut 8,21 snt/puh + 2snt/min /matkapuhelimesta + 14,9 snt/min.
Palvelumaksu 0€/netistä varattaessa, muutoin 10€.
Hinnat ovat alk-hintoja /hlö - Alk-hintaa ei kaikilla lähdöillä.

VARAA 24h:
matkapaajat.fi
-palvelumaksu 0€

Kolmivuotiaiden synttärät Halssilan seurakuntakeskuksessa

Onko perheessäsä vuonna 2010 syntynyt lapsi? Halssilan seurakuntakeskuksessa on tänä vuonna kolme vuotta täyttävien lasten yhteinen syntymäpäiväjuhla maanantaina

22.4. klo 18. Juhlaan ovat tervetulleita kaikki Huhtasuon alue-seurakunnan alueella asuvat synttäriseurakuntalaiset ja heidän vanhempansa, kumminsä ja isovanhempansa.

Kun uskonto onkin kahle

Keltinmäen kirkolla 24.4. klo 18 pohditaan, milloin uskonto muuttuu kahleeksi. Illassa katsotaan elokuva *Armosta osaton*, jonka jälkeen keskustelua ja iltateet. Mukana pastori Kristiina Ridanpää.

Mässä i Keltinmäki

Mässä i Keltinmäki kyrka söndag den 14 april klockan 15 Eivor Pitkänen, Kristiina Ridanpää, Petri Lintunen Kyrkkaffe. Välkommen!

12.4.-25.4.

Huhtasuon alueseurakunta

Huhtasuon kirkko
NEVAKATU 6 p. 050 549 7041
Messu su 14.4. klo 10, Siistonen, Mertanen.
Huoltamo su 14.4. klo 16. Nuorten aikuisten messu.
Pikkukirkko lapsille ja aikuisille ke 17.4. klo 9.30, Väättäinen, Mertanen, Helle.
Virsi-ilta ke 17.4. klo 18.30, Mertanen.
Messu su 21.4. klo 10, Vallo Ehasalu, Tervonen, Päiviö Turtainen. Keittolounas lähetysten hyväksi. Sumiaisten kirkkokuoro.
Hyväntekeväisyyskonsertti su 21.4. klo 18. Jouko Mäki-Lohiluoma. Ohjelma 5 e, tuotto diakoniatyölle. Kahvitarjoilu.
Raamattu- ja lähetysilta ke 24.4. klo 18.30.

LAPSET JA PERHEET:
Aikuisten käsityökerho ti klo 18.
Perhekahvila ke klo 9.30.
Käsityöpaja to 25.4. klo 17.30, lapsille ja aikuisille.
Tied. 050 323 6355.

KOULUIKÄISET ja NUORET:
Kerhot, peli-illat, koulutukset yms. löytyvät seurakunnan nettisivuilta, tied. p. 050 549 7017.

RYHMÄTOIMINTAA:
Usko todeksi arjessa; miesten keskustelupiiri ma 15.4. klo 18, parill.vk. Tied. 044 295 1457.
Eläkeläisten kerho to 18.4. klo 14, Tervonen.
Pietarin kiltä ti 23.4. klo 18. *Ruokous arjen vahvuutena*; Jukka Jämsen.

DIAKONIAPIIVYSTYS ma - ke klo 9-10.30, muuna aikana p. 050 549 7005.

Halssilan srk-keskus
KÄRPÄNK. 5 p. 050 549 7040
Messu su 14.4. klo 12, Väättäinen, Mertanen. Pyhäkoulu messun aikana lapsille.
Pikkukirkko lapsille ja aikuisille to 18.4. klo 9.30, Väättäinen, Mertanen, Helle.
Messu su 21.4. klo 12, Väättäinen, Mertanen, MMV-kuoro.
Leipäsunntai su 21.4. klo 16. *Hyväntekijät syynnissä*; Mikko

Haapasaari.

LAPSET JA PERHEET:
Ensivauvaryhmä ma klo 13.
Perhekerho ke klo 9.30.
Tied. p. 050 4414215.
Hukkaperän Pyhis ke 24.4. (huom. päivä!) klo 18-19, Hukkaperä 6 D.

KOULUIKÄISET ja NUORET:
Kerhot, peli-illat, koulutukset yms. löytyvät seurakunnan nettisivuilta, tied. p. 050 549 7021.

MUSIIKKI:
Senioreiden lauluryhmä, ke klo 12-13.
Gospelkuoro Ihanaiset, ke klo 17.30-19.
Gsus, ti klo 17-19. Tied. p. 050 380 0608.

RYHMÄTOIMINTAA:
Miesten tupa 24.4. klo 17. Retki Koivuniemeen. Ilm. to 18.4. mennessä Juha Haloselle 050 549 7024.

Torstaitapaaminen parittomat viikot to klo 13.
Raamattupiiri to klo 18 (parill. vk.)

DIAKONIAPIIVYSTYS ma - ke klo 9-10.30, muuna aikana p. 050 549 7024. Diakonin lomaaikana 26.4.-30.4. kiireellisissä asioissa ota yhteys Huhtasuon diakoniin p. 050 549 7005.

Keltinmäen alueseurakunnan (Keltinmäki, Kortepohja, Kypärämäki, Kuuhu, Ruoke, Vesanka)

Syntymäpäiväjuhlat

Kutsu Sinulle, Keltinmäen alueella asuva, joka olet täyttänyt tai täytät vuoden ensimmäisellä puoliskolla vuosia 70, 80, 85, 90 tai enemmän. Tervetuloa syntymäpäiväjuhlaan Keltinmäen kirkolle sunnuntaina 5.5. klo 14-16. Tarjoilun vuoksi toivomme ilmoittautumista 25.4. mennessä p. 050 340 98 99 Aira Lehto.

Musiikki- ja laulumuistelu

Keltinmäen kirkossa muistellaan edesmenneitä läheisiä sekä Jyväskylän Ruskat ry:n edesmenneitä jäseniä maanantaina 22.4. klo 12-14. Tilaisuuden järjestää Jyväskylän Ruskat ry Keltinmäen alueseurakunnan kanssa. Ystävän tervehdyksen esittää **Onerva Mäki** ja papin tervehdyksen

tuo rovasti **Eivor Pitkänen**. Musiikkia esittävät Pepen pojat ja Klassikot. Jäähyväislaulun esittää **Aulis Tuimala Eero Vuorisen** säestyksellä. Lisäksi kuullaan **Anita Lounialan Rukous**. Tilaisuuden juontaa **Leena Hänninen**. Tiedustelut p. 040 593 0558, hanninen.leena@gmail.com.

Transitmies Huhtasuolla

Monipuolinen musikko **Jouko Mäki-Lohiluoma** konsertoi Huhtasuon kirkossa. Vahvinta antia hänen musiikissaan ovat hauskat ja liikuttavat tekstit. Yksi tunnetuimmista on radiosoitossa kuultu *Transitmies*. Yhden Joukon yhtyeen konsertti Huhtasuon kirkossa 21.4. klo 18 päättää hyväntekeväisyyskonserttien sarjan, jonka avulla on hankittu varoja alueseurakunnan diakoniatyölle Huhtasuon alueen asukkaiden auttamiseksi. Vapaaeht-

toinen ohjelmamaksu on viisi euroa. Konsertin jälkeen on kahvitarjoilu.

Keltinmäen alueseurakunta

Keltinmäen kirkko
KELTINMÄENT. 10 p. 050 549 7037

Messu su 14.4. klo 10, Salminen, Nieminen, pyhäkoulu, kahvit.
Mässä sö 14.4. kl 15, Pitkänen, Ridanpää, Lintunen, kyrkkaffe.
Aamurukous ti 16.4. klo 8-8.30.
Yhteisvastuukonsertti ke 17.4. klo 19, Seurakuntakuoro, Lähde!-kuoro, Näkkäri, Nieminen, Lintunen, vapaa pääsy, kolehti Yhteisvastuukeräykselle.
Hiljainen aamurukous to 18.4. klo 8-8.30.
Seurakunta rukoilee la 20.4. klo 10. Kansan Raamattuseurasta/EVKO kouluttaja Maikku Saari ja Keltinmäen alueseurakunnasta Kristiina Ridanpää. Kurssimaksu: 30 e, opiskelijat, eläkeläiset, työttömät 20 e. Sis. kurssimateriaalin, lounaan ja kahvin. Ilm. 12.4. mennessä: www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu tai ma-pe klo 9-15 Aira Lehto p. 050 340 9899.

Messu su 21.4. klo 10, Saarna piispa emeritus Yrjö Sariola, Väättäinen, Ridanpää, Lintunen, Tikakosken rauhanyhdistyksen kuoro, pyhäkoulu, lähetyslounas. Piipaseuran raamattusunntai.

Musiikki- ja laulumuistelu ma 22.4. klo 12-14. Edesmenneiden jäsenten, ystävien ja läheisten muistelu. Järjestää Jyväskylän Ruskat ry Keltinmäen alueseurakunnan kanssa. Kts. erillisilmoitus.

Aamurukous ti 23.4. klo 8-8.30.
Kirkolla keskustellaan -ilta ke 24.4. klo 18. *Milloin uskonto muuttuu kahleeksi?* Katsotaan elokuva *Armosta osaton*, keskustelua ja iltateet. Mukana mm. rovasti Eivor Pitkänen.

Hiljainen aamurukous to 25.4. klo 8-8.30.
Jumalanpalveluksen jälkeen mahd. keskusteluun ja henkilökohtaiseen esirukoukseen.

LAPSET JA PERHEET:
Päiväkerhot tied. 050 340 989, 050 3800426.
Perheolkkari ke klo 9-11.
Muskarit tied. 050 571 5155.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.

KOULUIKÄISET:
Jälkkäri (Jyväskylä), tied. 040 825 1612.

NUORET:
Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.
Perusisäskoulutus ke 17.4. ja 24.4. klo 17.
Nuortenilta ke 17.4. klo 18.30.
Nuorten Yhteisvastuukeräys ma 15.4. klo 17.30.
Kevätretki Linnanmäelle la 11.5. Yli 14 v. nuorille. Ilm. 29.4. mennessä <http://www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu/Facebookissa>: Keltinmäen alueseurakunnan nuorisotyö.

RYHMÄTOIMINTA:
Lähetyspiiri ma klo 13.
Maahanmuuttajat ti klo 10-12, ohj. Tikko.
Olohuone ke 17.4. klo 13-15 mukana Pieta Haataja-Sachse: *vierelläkulkijana*, 24.4. lähetysolkkari. Tarjoilua, vapaaeht. maksu. Tied. 050 549 7032.

MUSIIKKI:
Kouluikäisten kuoro Näkkäri ke klo 15.30. Tied. 050 549 7049.
Seurakuntakuoro to 18-19.30. Tied. 050 521 5414.

DIAKONIAPIIVYSTYS:
Diakonin päivystys ma klo 9-11 ja to 12-14, p. 050 549 7032, heidi.kallio@evl.fi. Huom! 25.4. päivystys klo 12-13.

Ruoke-Kuuhu-Vesanka

Seurakuntailta yhteisvastuun hyväksi ke 24.4. klo 18. Humalämässä Louhestolla, Uusimäent. 2. Kahvit ja ohjelmaa. Viikko, H. Nieminen ja Häyrinen.

Kortepohjan srk-keskus
ISÄNNÄNTIE 4 P. 050 549 7038

Messu su 14.4. klo 16, Salminen, Nieminen, pyhäkoulu, kahvit.
Hiljentymisryhmä Perjantain Puolipäivä pe 19.4. klo 12-14. Oma Raamattu ja päiväkirja mukaan. Tied. Laurio 040 709 4062.
Puuhamessu su 21.4. klo 16, Ridanpää, Nieminen, Kortepohjan asukasyhdistyksen kanssa. Messun jälkeen tarjolla keittoa.
Pappi paikalla to 25.4. klo 12-14.

Korpilahden alueseurakunta

Korpilahden kirkko
KIRKONMÄENTIE 1
p 050 557 9008

Korpilahden palvelupiste avoinna ti-to klo 9-15, p. 050 5579 012. Muina aikoina virkautodistukset ja toimitusten sopiminen, puh. 014 636 611, hautausasiat 040 1623 982, muissa asioissa yhteys työntekijöihin.

JUMALANPALVELUKSET
Su 14.4. Messu, klo 10. Ridanpää, Laakso-Viholainen. Korpilahden Sydänyhdistyksen kirkkopyhä. Kahvit.
Su 21.4. Messu, kirkko klo 10. Erkkilä, Koivisto, Laakso-Viholainen. Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä. Kahvit.

MUITA TILAISUUKSIA
Ti 16.4. Miestenilta srk-talolla klo 18. *Uskon rohkeus*, Joni Kettu.
Ke 17.4. Samassa veneessä -kristittyjen yhteyden iltta Roomalaiskirjeen äärellä Korpikeltaalla klo 18. Marjut Haapakangas ja Juhani Kolehmäinen.
Ke 24.4. Hartaushetki Iltatähdessä klo 13.

DIAKONIA:
Ti 16.4. klo 12 väentuvan teemahetkessä Korpikeltaalla rentoutuksesta kertoo Päivi Koukari.
Ti 23.4. klo 12 väentuvalla vieraina Ulla Honkkila Teittinen.

Ti 16.4. Naisten Noja-ryhmä seurakuntatalolla klo 18.

Ke 17.4. Diakoniavastuuryhmän kokous srk-talolla klo 9.

To 18.4. Näkö- ja kuulovammaisten kerho srk-talolla klo 11.30. Ruoka 6 e. Kyytiä tarvitseva: ota yhteys 16.4. mennessä diakonissaan p. 050 5579 003.
To 18.4. YhteisvastuunLipaskeräystempaus kauppojen edessä.
24.4. Palvelupäivä srk-talolla klo 10.
Su 5.5. Syntymäpäiväjuhlat 75-v. ja 80-v. täyttävälle messu.

Jumalanpalv. jälkeen mahd. keskusteluun ja esirukoukseen.

LAPSET JA PERHEET:
Päiväkerhot tied. 050 408 8852, 050 412 1514
Perheolkkari ma klo 9-11
Muskarit tied. 050 571 5155.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.

KOULUIKÄISET:
Tied. 050 549 7002.

NUORET:
Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.

RYHMÄTOIMINTA:
Lähetysten käsityöpöytä ke klo 10-12. (paritt. viikot).
Tiistaitapaaminen ti klo 13-14.30 (paritt. viikot).
Torstai- ja kahvila klo 12-13.30. Tarjoilu maksuton.
Turinattiast klo 11-12.30 (parill. viikot). Tied. p. 045 2675328.

MUSIIKKI:
Nuorten aikuisten kuoro Lähde! to klo 18-19.30. tied. 050 549 7049.

DIAKONIAPIIVYSTYS:
Päivystys ti ja to klo 9-10.30, muulloin sop. mukaan, 050 549 7008, leena.hayrinen@evl.fi. Päivystys su 26.5. klo 14-15.30.

Kypärämäki- Köhniö

LAPSET JA PERHEET:
Kypärämäen toimittilat Tyväen yhd. tiloissa os. Erämiehenkatu 6.
Päiväkerhot tied. 050 408 8852, 050 412 1514.
Perheolkkari to klo 9-11.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.

KOULUIKÄISET:
Tied. 050 549 7002.

NUORET:
Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.

RYHMÄTOIMINTAA:
Saihokadun olohuone (Saihokatu 4) ti. klo 11-12. Lounas klo 12-13, (3,5 e/1e), Tied. 050 549 7026, ainoleena.erkamaa@evl.fi.

DIAKONIAPIIVYSTYS:
Päivystys Kortepohjan srk-keskuksessa ma klo 12-14, muulloin sop. mukaan, tied. 050 549 7026, ainoleena.erkamaa@evl.fi. Voit asioida myös Keltinmäen ja Kortepohjan päivystyspäivinä.

sun jälkeen. Ruokailun vuoksi ilm. 25.4. mennessä diakonissalle p. 050-5579003.

MUSIIKKI:
Kirkkokuoro paritt. viikolla torstaisin klo 18-20. Tied. p. 050 5579 004.

Musiikki- ja toimintakerho pääsääntöisesti parittomilla viikoilla ke klo 15-17 seurakuntatalolla. Kvään viim. kerrat: 10.4, 8.5 & 22.5. Tied. Ritva Tuominen p. 050 5579 005 tai Anne Laakso-Viholainen p. 050 5579 004.

LAPSILLE JA PERHEILLE
Lastenohjaajat p. 050 557 9006 ja 050 911 8294
Vt. lapsityönohjaaja p. 050 557 9013

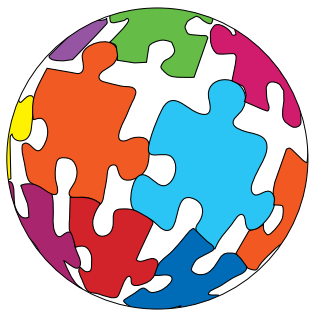
Muskarit, tied. p. 050-571 5155
Perhekerho Ylä-Muuratjärven kylätalolla (Petäjävedentie 2178) keskiviikkoisin klo 9-11.
Perhekerho srk-talolla (Kirkonmäentie 1) to klo 9.30-11.30.
Vauvaryhmä srk-talolla joka toinen pe klo 9.30-11, seur. 19.4. Syksyn **päiväkerhoihin** ilm. huhtikuussa www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu

Kevään korvalla -konsertti

Tule nauttimaan valoisasta ja svengaavasta konsertista 25.4. klo 18 Kaupunginkirkossa. Lauluhytje Stemmina, Anne Federley, Pekka Björninen ja bändi. Vapaa pääsy. Kolehti Yhteisvastaulle.

Kuokkalasta Kenkäveroon

Kuokkalan seurakuntaretki Mikkeliin 14.5. Tutustumista tuomiokirkkoon ja Kenkäveroon. Retken hinta 30 e. Ilmoittautuminen 6.5. mennessä: 050 5497 007 Marjo ja 050 5497 034 Päivi.

Tule tekemään Maailmojen messua

Maailmojen messun suunnitteluworkshopin kouluttaja on Sakari Löytty. Työpaja on tiistaina 23.4. klo 15-19 Keskuseurakuntatalolla, Yliopistonkatu 12. Ohjelmassa ideointia, keskustelua,

musiikkia, välipala... Voit tuoda oman soittimesi! Messussa voit laulaa, soittaa, rukoilla, lukea, puhua, tanssia... Messu toteutetaan 19.5. klo 18 Taulumäen kirkossa Ilmoittaudu 22.4. mennessä

www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu tai Päivi Perttilä, 050 549 7048, paivi.perttila@evl.fi ja Mirja "Kutti" Hytönen, 050 549 7033. Lisätietoja Päivi Perttilältä.

Keskustan alue seurakunta

Kaupunginkirkko
KIRKKOPUISTO p.050 549 7043
Avooina ke – pe klo 11-14

Messu su 14.4. klo 10, Tikkanen, Watia, Laasonen, Tulus-kuoro.
KohtaamisPaikan iltamessu su 14.4. klo 17, Mika Kilkki. Messun aikana Sacariumissa lasten tapahtuma klo 16.45–18.20, nyyttärit. Opiskelijoiden jatkot Sacariumissa.

Virsi- ja lauluhetki ke 17.4. klo 12.
Raamattuluentosarjan luento Pappilassa ke 17.4. klo 19.
Viikkomessu to 18.4. klo 13.
Nuorten messu to 18.4. klo 19.
Messu su 21.4. klo 10, Wuolio, Niiles-Hautanen, Valtasaari.
Virsi- ja lauluhetki ke 24.4. klo 12.
Raamattuluentosarja ke 24.4. klo 19. Jumala on mysteeri, Konsti, Laasonen, ortodoksisuuskonnon opettaja Risto Käyhkö.
Viikkomessu to 25.4. klo 13.
Kevään korvalla -konsertti to 25.4. klo 18. Stemmina, Anne Federley, Pekka Björninen, bändi.
Nuorten messu to 25.4. klo 19 Pappilan kappelissa.

PAPPILA, Vapaudenkatu 26
Franciscus-ilta ti 16.4. klo 17. Tied. p. 050 375 4504, laatinen.liisa@gmail.com
Raamattuluentosarja ke 17.4. klo 19. Jumala on rakkaus, Watia, lastentarhan opettaja Pirjo-Liisa Sillgren, Björninen.
Nuorten messu to 25.4. klo 19.

LAPSILLE JA PERHEILLE:
Yliopistonkadun kerhotila (Yliopistonkatu 28 B, sisäpihalla)
Päiväkerhot 3-5 v. tied. p. 050 564 3072.
Perhekahvila ma klo 13-15 ja **perhekerho** to klo 9.30-11.30, tied. p. 050 564 3072 tai laura.ylisto@evl.fi.
Retkiperhekerho ke 24.4. Laajavuori, kokoontuminen Laajarin edessä klo 17.30. Tied. p. 050 340 9895.
Lutakon perhekerho pe klo 9.30-11.30. Tied. p. 050 564 3072 tai laura.ylisto@evl.fi
Perhepyhäkoulu Pappilan rippii-

koulupäädtyssä su 21.4 klo 16.
Lapsi-, perhe- ja pyhäkoulu-työn tied. merja.h.suhonen@evl.fi tai p. 050 340 9895.
Muskarit:
Ti klo 15.30–16 Vauvat (Hassinen).
Ti klo 16.15–17 Pienet kehitysvammaiset, Kultahiput (Hassinen).
Ke klo 15.15–15.45 1-vuotiaat (Järvinen).
Ke klo 15.45–16.30 2–3-vuotiaat (Järvinen).
To klo 14.45–15.45 **Huiluryhmä, Satakielet** (Hassinen).
Tied. Järvinen p. 050 571 5155 ja Hassinen p. 050 340 9893.

KOULUIKÄISET:
Puuhakerho ti klo 17–18.30, Keskuseurakuntatalo 2. krs.
Bofferikerho ke klo 17–18.30, Keskussrk-talo liikuntasali.
Tied. johanna.matilainen@evl.fi tai p. 050 595 3945.

NUORET:
Jättipandat joka toinen to klo 17.
Nuorten iltä ke klo 19–21, Keskuseurakuntatalo II kerros.
Kysy lisää! juha.koivuova@evl.fi, p. 050 549 7004, teresa.muhoonen@evl.fi, p. 050 549 7016, ja nuoris- ja rippikoulutyön vastuupappi ville.tikkanen@evl.fi, p. 050 400 0013.

VARTTUNEELLE VÄELLE:
Varttuneiden ja eläkeläisten piiri Puustotori 4, ke klo 13.
Kaikenikäisten raamattupiiri ti klo 10 Pappilassa.
Mallan kambari to klo 14 Pappilassa (parill. viikot).
Eläkeläisten piiri, Viitakoti, ke klo 14, paritt. viikot.

KUOROT:
Lauluyhtye Hyvät Jyvät ti Pappila klo 19. Tied. 050 521 5411.
Lauluyhtye Stemmina to klo 18 Lohikosken kirkossa. Tied. 0400 746 372.

DIAKONIA:
Päivystykset ma, ke, ja to klo 9–11 Keskuseurakuntatalolla, Yliopistonk. 12. Lea Pietiläinen p. 050 549 7027, Katja Nuuhkarinen p. 050 340 0665 tai Sari Solismaa p. 050 549 7006.
Diakonian ja lähetksen avoin aamukahvila ja käsityöpiiri ti klo 10 Keljonkatu 26, Keljon päiväkeskus, B-talo. Tied. p. 050 340 0665. Ei tiistaina 30.4.
Olohuone Aseman Pysäkillä, Hannikaisenk.27–29, to klo 9–11 (paritt. viikot). Kevään viim. 25.4.

Eläkeläisten retki ti 14.5. Äänekoskelle. Lisää seur. lehdessä.

Lohikosken seurakuntakeskus
KATAJATIE 1 p. 050 549 7039
Perhemessu su 14.4. klo 15, Watia, Laasonen, lastenohjaajat. **Messu** su 21.4. klo 12, Pirtala, Björninen. Kirkkokahvit.
Viittomakielinen ehtoollisuusmalanpalvelus su 21.4. klo 17. Marja Saukkonen.

LAPSILLE JA PERHEILLE:
Päiväkerhot 3–5 -v. Tied. p. 050 595 3948.
Perhekerho ke klo 9.30–11.30, tied. p. 050 564 3072 tai laura.ylisto@evl.fi
Kaakaopyhäkoulu ke 17.4 klo 17.
Muskarit:
To klo 9.30 2–3-vuotiaat
To klo 10.15 1-vuotiaat
Tied p. 050 571 5155.
Lapsi-, perhe- ja pyhäkoulu-työn tied. merja.h.suhonen@evl.fi tai p. 050 340 9895.

KOULUIKÄISET:
Puuhakerho ma klo 17-18.
Toimintakerho ti klo 17-18.
Tied. johanna.matilainen@evl.fi p. 050 595 3945.

NUORET:
Kysy lisää! juha.koivuova@evl.fi, p. 050 549 7004, teresa.muhoonen@evl.fi, p. 050 549 7016, ja nuoris- ja rippikoulutyön vastuupappi ville.tikkanen@evl.fi, p. 050 400 0013.

RYHMÄTOIMINTAA:
Miesten raamattupiiri kirkolla ma 15.4. klo 18. Kevään viim. kerta. Tied. Pentti Ahonen p. 044 314 0848.
Avoin solu kirkolla ti klo 16-17.30. Tied. p. 050 359 5611.

DIAKONIA JA LÄHETYS:
Diakoniavastaanotto ke klo 9–11, Pelkonen p. 050 549 7001.
Olohuone ma klo 9–11.
Eläkeläisten kerho ti 13–14.30 (parittomat viikot).
Vappukirppis ja munkkikahvila ti 30.4. klo 9.30-11.30 kirkolla perhe-, lapsi- ja nuorisotyön kanssa. Oma viitti mukaan, kirppispaikan hinta 5 e. Simaa ja munkkeja. Tuotto lähetykselle.
Eläkeläisten retki ti 14.5. Äänekoskelle. Lisää seur. lehdessä.

Teija Laineen lähtösaarna

Palokan aluekappalainen Teija Laine lähtee lähetyskentälle Senegaliin. Hänen lähtösaarnansa kuullaan Palokan kirkon messussa sunnuntaina 21.4. klo 10. Messun jälkeen juodaan Teijan lähtökahvit ja tutustutaan Senegaliin kuvien välityksellä.

Jumala on mysteeri

Jumalan mysteeriä etsivät uuden raamattuluentosarjan neljännellä kerralla pastori Satu Konsti ja ortodoksisuuskonnon opettaja Risto Käyhkö Kaupunginkirkossa 24.4. klo 19. Illan musiikista vastaa kanttori Piia Laasonen.

Kuokkalan alue seurakunta

Kuokkalan kirkko
SYÖTTÄJÄNK.4 p. 050 549 7045

Kirkko avoinna TI–TO klo 14 – 16 sekä tilaisuuksien yhteydessä.

Messu su 14.4. klo 11, Reukauf, Mustonen, Väisänen, Szabó, Heikkilä, Virsimiehet, pyhäkoulu. Kirkkokahvit.
Hiljaisuuden iltä ke 17.4.: arki-retriitti klo 18, rukoushetki klo 19.30.

Aamurukous to 18.4. klo 8.15.
Messu su 21.4. klo 11, Korhonen, Szabó, Grönholm, Jyväskylä Studiuo, pyhäkoulu. Keittolounas 4/2 e.
Lasten kirkkohetki to 25.4. klo 9.15 ja 10.15.

Hiljaisuuden iltä ke 24.4.: arki-retriitti klo 18, rukoushetki klo 19.30.
Kuokkalan seurakuntaretki Mikkeliin 14.5. Hinta 30 e. Ilm. 6.5. mennessä: 050 5497 007 Marjo ja 050 5497 034 Päivi.

LAPSET JA PERHEET:
Syksyllä 2013 alkaviin Kuokkalan päiväkerhoihin "Aappareihin ja iippareihin" ilm 1.–30.4. www.jyvaskylanseurakunta.fi/Ilmoittaudu.
KESÄTOIMINTAA:
Lasten päiväleiri (8–13 v.) Leh-

tisaarissa 4.–6.6.
Lasten päiväleiri (4–7 v.) Vesalassa 11.–13.6.
Perheiden retki Visulahteen 18.6.
Ilmoittautumiset leireille ja retkelle 15.4.–19.5. nettissä jyvaskylanseurakunta.fi/Ilmoittaudu. Nettissä myös tarkemmat tiedot.
Perhekerho MA ja TI klo 9.30–11.30 kirkolla.
Isovanhemman kaa -iltapäivä TI klo 14–16 kirkolla.
Iskän kaa -ilta KE klo 17.45–19.45 joka toinen viikko (pariton), kirkolla.
Perhekahvila TO klo 14.30–16 joka toinen viikko (parillinen) Ristonmaan päiväkodissa.
Vauvaperhepesä PE klo 9.30–11 kirkolla.
Lapsiparkki PE klo 8.30–12 Polttolinja 29, maksu 2 e (sis. välipalan). Ilmoittautumiset edell. keskiviikkoon mennessä p. 050 443 3572.
Lapsi- ja perhetyön tiedustelu: p. 050 340 9887.
Muskarit: tied. tiina.jarvinen-vauhkonen@evl.fi, p. 050 571 5155.

KOULUIKÄISET:
MoniTORi, maksutonta iltapäivätoimintaa 3.–6.-luokkalaisten TI ja TO klo 13.30–16 Polttolinja 37.
Kerhotoiminta: ks. www.jyvaskylanseurakunta.fi/Kuokkala, nuorisotyö. Kysy vapaita kerhopaikkoja p. 050 436 8619.

NUORET:
Isokoulutus KE klo 17.30 ja **Nuortenilta** KE klo 19 Polttolinja 37.

Palokan alue seurakunta

Palokan kirkko
ROVASTINTIE 8 A
p.040 5609911

Messu su 14.4. klo 10, Hautalahti, Ahonen, Tahkola, kahvit.
Aikuisten oikeesti -keskusteluryhmä ti 16.4. klo 18 takkahuoneessa. Sydämen usko.
Paavali galatalaiskirje evankeliumin ilon ja vapauden lähteenä. Raamattuopettusarja kaikenikäisille ti 16.4. klo 18–20 kirkon parvella. Tule etsimään iloa kristilliseen elämään! Heimo Kajasviita ja Sauli Puukari.
Sanan ja rukouksen iltä ke 17.4. klo 18, Leena Lehtinen, Seppo Hautalahti, Tuovi Ruhanen ja lauluryhmä Tuikku.
Messu su 21.4. klo 10, aluekappalainen Teija Laineen lähtösaarna, Hautalahti, Ruhanen, Marianne Mäenpää, laulu. Teijan lähtökahvit ja kuvia Senegalista.
Miesten piiri ti 23.4. klo 18 kirkon parvella, tied. 050 68691.
Raamattupiiri ti 23.4. klo 18 takkahuoneessa, tied. 040 7090142.
Rukouspiiri ke 24.4. klo 18 kirkon parvella, tied. Heikki.Ilo-

la@jkl.fi.
Miesten saunailta Koivuniemessä ke 24.4. klo 17.30. Varttikirkko iltapala, *Miehen elämän vuodentajat*, Arto Mikkola, Vallipuro, Tuisanen. Mahdollisuus saunomiseen ja makkarapaistoon. Lisätietoja sivulla 14.

DIAKONIA JA LÄHETYS:
Lähimmäisen kahvitupa torstaisin klo 12–15 takkatuvalla, klo 13 ohjelmatuokio.
Päiväpiiri ke 24.4. klo 13 kirkkosalissa ja -torilla.
Keskiviikkolounas ke 17.4. klo 11, päivärukoushetki klo 12 kirkossa. Lounas aikuisilta 5 e, yli 4-vuotiailta 2,5 e ja alle 4-vuotiailta 1,5 e.
Vapaaehtoisia emäntiä pyydetään ottamaan yhteyttä Elinaan p. 040 5609910.
Diakonian päivystys kirkolla ti ja ke klo 9 -11 Elina Romar p. 040 5609910 ja Päivi Itkonen/Leena Nokka p. 040 7090142.

LAPSILLE JA PERHEILLE:
Perhepysäkit:
Ritoharjussa, (Norolankuja 3 F) ma klo 9 -11.
Kirriissä, (Kirrinpelto 1) ke klo 9-11.
Mannilassa, (Mankolantie 3) ke 9-11.
Perhepysäkki kirkolla to klo 9–11.
Vauvapysäkki kirkolla ti klo 12.30–14.30.
Mammapysäkki Mannilassa ma 22.4. klo 18–19.30.

RYHMÄTOIMINTAA:
Raamattupiiri MA klo 19 kirkon alakerrassa.
Kuokkamiehet TI klo 18 (parilliset viikot) kirkon alakerrassa, tied. p. 040 559 2669.
Lähetksen olohuone KE klo 13–14.30 (parittomat viikot) kirkon alakerta.
Elämässä eteenpäin –ryhmä KE klo 13–14.30 (parilliset viikot), kirkon alakerta.
Rukouspiiri KE klo 17.30 kirkon alakerrassa.
Torstaitapaaminen (eläkeläisten kerho) TO klo 13–14.30 (parilliset viikot), kirkkotori. Huom. ei kerhoa 18.4., siirtyy perjantaille 19.4.
Naisten Suomi-kerho TI klo 10 Polttolinja 37, suomenkielen aktiivointia.

MUSIIKKIRYHMÄT:
Ks. nettisivuilta tarkemmin!
Gospelyhmä Lentoon TO klo 18.

Kantaattikuoro KE klo 18.15.
Kehittyvät Laulajat MA klo 18 kirkolla.
Toivon siivet -orkesteri TI klo 18.30 kirkolla.
Kanteleryhmä KE klo 11.30 kirkolla.
Virsimiehet ja Rumpuryhmä: tied. p. 050 549 7019.
Jubilate Deo, liturgisen tanssin ryhmä tied. p. 050 300 2208.
Käsikelloryhmät: tied. p. 040 848 2885.

DIAKONIA TYÖNTEKIJÖIDEN vastaanotto ma-ti klo 9–11, muuna aikana sopimuksen mukaan. Puh. 050 549 7034 Päivi Heikkilä, 050 549 7007 Marjo Ronkainen.

Lasten ja perheiden kirkkohetki to 25.4. klo 9.30 Kirkkohetki on erityisesti lapsille suunniteltu pieni jumalanpalvelus, kestoltaan n. 20 min. Tähän aamuisen hetkeen ovat tervetulleita kaiken ikäiset!
Muskari keskiviikkoisin. Tied. Hassinen 050 3409893.
Pyhäkoulu:
Kirkolla, alakerran päiväkerhotiloissa sunnuntaisin klo 10 ja **Kirriissä** su 21.4. klo 16.
Lapsi- ja perhetyön tiedustelut 040 5609908.

KOULUIKÄISILLE:
Ti 23.4. klo 16–17.30 **kerhono-ohjaajien tapaaminen** kirkolla (palkkiolaput ja verokortit).
Kerhokausi päättyy huhtikuun loppuun.
Vapaita kerhopaikkoja voi tiedustella p. 040 773 9851.

NUORILLE:
Nuorten aikuisten sähly perjantaisin klo 16.45–18 Jokelan koulun liikuntasalissa.
Isokoulutus, perusisot ke 17.4. ja 24.4. klo 17 – 18.30.
Nuortenillat keskiviikkoisin klo 18.30 - 20.30.
Nuorisotyön vastuupappi p. 040 8310565.

MUSIIKKI:
Palokan kirkkokuoro, torstaisin klo 18, tied. 040 6842050.
Lauluryhmä Tuikku, keskiviikkoisin klo 17.30, tied. 040 560 9931.

Syntymäpäiväjuhlat Korpilahden alue seurakunnassa

Tänä vuonna 75 ja 80 vuotta täyttävä! Tervetuloa Korpilahden alue seurakunnan syntymäpäiväjuhliin 5.5. klo 11.30 (messun jälkeen) seurakuntatalolle. Ruokailun vuoksi ilmoittautumiset 25.4. mennessä diakonissa Kirsi Lepoholle p. 050 5579 003.

Ole kuulolla! Seurakunnan radio-ohjelmat Radio Keski-Suomessa 99,3 MHz tiistaisin ja torstaisin noin klo 13.40

Saappaan kirppari

20.4. klo 10–16 Aseman Pysäkillä (Hannikaisenkatu 27–29). Tee edullisia löytöjä ja tue samalla yhdistyksen toimintaa. Myynnissä myös kahvia/teetä/mehua ja makeaa purtavaa! Osa tuotosta menee Jyvässeudun Saappaan Tuki ry:lle. Järjestää Jyvässeudun Saappaan Tuki ry

K24 www.kotimaa24.fi

Leiri- ja retki-ilmoittautumiset:
www.jyvaskylanseurakunta.fi/ ilmoittaudu

Miesten illassa miehen elämän vuodenaajat

Miesten ilta on keskiviikkona 24.4. Koivuniemessä. Tilaisuus alkaa klo 17.30 Varttikirkolla kappelissa. Sen toimittavat Arto Kauppinen ja Petri Tiisanen. Iltapalan jälkeen noin 18.20 Arto Mikkola luennoi

miehen kasvamisesta omaksi persoonakseen, mukaan lukien siihen liittyvät koetelemukset. Lääkäri-kirjailija Paul Tournier kutsuu tätä prosessia elämän vuodenaajoiksi.

Säynätsalon aluiseurakunta

Säynätsalon kirkko

SAARNATIE p 050 436 5419

Saarnatie, 40900 Säynätsalo Säynätsalon hautaus- ja virastopalvelut, Pappilantie 6: Ma ja ti klo 9-13, to klo 9-12 p. 040 535 0047.

Messu su 14.4. klo 10, Kärkkäinen, Tenkanen.
Messu su 21.4. klo 10, Romar, Tiisanen.
JAO:n kevätkonsertti ma 22.4. klo 18.30.

DIAKONIA TYÖNTEKIJÄ päivystää ti ja to klo 9-11 Pappilassa, p. 050 598 0951, paula.kiviranta@evl.fi.

LAPSILLE JA PERHEILLE:

Tiedustelut p. 050 557 9013.
Toimintapaikat: Neulaskoti ja Säynätsalon pappila
Päiväkerhot 3-6-vuotiaille (ma-ke)
Perhekerhot:
Neulaskoti: vauvaryhmä (ti), taaperoryhmä (to), perhekerho (pe)
Säynätsalo: perhekerho (to).
Muskarit Neulaskodilla. Tied. p.

KOULUIKÄISET:

Tanssikerho 3-6lk to klo 16.15-17.15, Säynätsalon koulu.
Village Camp -telttaleiri (11-14v) 17.-20.6. Orivedellä. Ilm. 16.4. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu. Tiedustelut p. 040 727 8147.

RYHMÄTOIMINTA:

Olohuone ke klo 13-15 Pappilassa. 17.4. Otetaan rennosti; 24.4. Erkki Puhalainen
Johanneksen pojat su klo 18, Pappila, paritt. viikot.
Naisten solu avoin raamattupiiri ke klo 18 Pappila, parill. viikot.
Säynätsalon Martat p. 050 345 7417.

Neulaskoti (Keljonkangas)

PIHKATIE 4 p 050 5497 046

Neulasmessu su 14.4. klo 16,

050 571 5155.

Syksyn päiväkerhoihin ilmoittautuminen huhtikuun ajan www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu
Kirkkohetki Säynätsalon kirkossa 25.4. klo 9.30

NUORET:

Isoskoulutus su 21.4. klo 13-17, Neulaskoti.
Iltakahvila pe 26.4. klo 17-22,

Maakuntalaulut kajahtavat

Männikkömetsät ja rantojen raidat... Maakuntalauluja lauletaan sunnuntaina 14.4. klo 16 Vaajakosken kirkon seurakuntasalissa. Laulattamassa Liisa Partanen ja Hannu Huttunen. Vapaa pääsy.

Kärkkäinen, Tenkanen.

Perjantairukous 19.4. klo 19.
Tilkkutäkkimessu su 21.4. klo 16, Romar, Tiisanen. Partiolaisen kirkkopyhä, lupauksen anto.
Toivon torstai 25.4. klo 18.30.
Kristitty ja lähimmäinen, ehtoolinen. Lapsille oma Toivon torstai!

DIAKONIA:

Ruokailu ti klo 11-12.
Olohuone ke klo 13-15.
Diakonian vastaanotto ti klo 12-14 ja ke klo 9-11 Neulaskodilla, p. 050 549 7015. Voit myös varata ajan: elina.fuchs@evl.fi.

KOULUIKÄISET:

Puuhakokkerho 4-6lk ke klo 18-19.30, Neulaskoti.
Village Camp -telttaleiri (11-14v) 17.-20.6. Orivedellä. Ilm. 16.4. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu. Tied. p. 050 407 0060.

RYHMÄTOIMINTA:

Lähetyspiiri ma klo 13-14.30 (parilliset viikot).

Neulaskoti.

Tiedustelut p. 050 407 0060.

MUSIIKKI:

Valon Laulu to klo 17-18, Säynätsalon kirkko.
Gospelkuoro Neulaset to klo 18-19.30, Säynätsalon kirkko. Tied. 044 299 1478.
Kanteleryhmä, tied. 0400 669 146.

Lapset ja nuoret konsertoivat

Vaajakosken lapset ja nuoret esittävät laulua ja soitinmusiikkia Yhteisvastuukonsertissa tiistaina 16.4. klo 18. Konserttiin on vapaa pääsy, kolehti kerätään Yhteisvastuukeräykseen.

Tikkakosken aluiseurakunta

Tikkakosken kirkko

KIRKKOK. 18 p 040 560 9917
040 560 9918

Perhemessu su 14.4. klo 11, Tiivio, Vuorenoja, lapsityö, Lasten lauluryhmä. Messun jälkeen kahvit/mehut ja lastenohjaaja Anja Raution eläkkeellejäämisjuhla.
Sanan ja rukouksen ilta su 14.4. klo 18.30, Hyvän paimenen hoidossa, rovasti Heimo Kajasviita, Vallipuro, Vuorenoja, tee.
Päiväpiiri pe 19.4. klo 12.30 Rauhanyhdistyksen talolla Jylhänperällä.
Naisten päivä kirkolla la 20.4. klo 11-16, Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan tiedottaja Heli Karhumäki, Inkeri Tuunanen, naistenpiiriläiset.
Messu su 21.4. klo 10, saarna Seppo Huotari Stefanus-lähetystyksestä, Vallipuro, Vuorenoja, Luonetjärven koulun lauluryhmä. Kahvit ja Stefanus-lähetysten esittelyä.
Siioninvirsiseurat su 21.4. klo

Teatteri Pikkirii Vaajakosken vauva- ja taaperokirkoissa

Vaajakosken kirkolla on 23.4. klo 17 Vauvakirkko vauvaikäisille ja klo 18 Taaperokirkko noin vuoden ikäisille. Jumalanpalvelus on suunnattu erityisesti vuonna 2012 kasteutuille Vaajakosken alueseura-

kunnan lapsille. Se toteutetaan yhteistyössä Teatteri Pikkiriin kanssa. Paikkoja on jumalanpalveluksen erityisluonteen vuoksi rajoitetusti, joten ilmoittaudu 16.4. mennessä p. 050 5510 440, Leena Syrjälä.

LAPSILLE JA PERHEILLE:

Ekavaavaryhmä Pallerot ti kirkolla klo 13-15.
Perhekerhot kirkolla ke ja to klo 9.30-11.30 ja
Puuppolassa, Takalantie 2, ti klo 9.30-11.30.
Pyhäkoulu Puuppolassa ke 17.4. klo 18.
Isien ja lasten ilta to 18.4. klo 18 kirkon alakerrassa. Pelailua, leikkiä, laulua, liikumista...
Muskarit kirkolla maanantaisin, tied. 050 3409 893.
Lisätietoja lapsi- ja perhetyön toiminnasta 040 560 9914.

KOULUIKÄISET:

Vapaita kerhopaikoja: Pelikerhossa 5.-7.-luokkalaisten tytöille ja pojille, tiistaisin klo 16.-17.30 kirkon alakerrassa.
Sählykerho 4.-6.-luokkalaisten perjantaisin klo 16.15-17.15 Luonetjärven koulun liikuntasalissa. Ota mailia ja sisäpelikengät! Kysy vapaita kerhopaikoja 040 5609915.

NUORET:

Nuorten ilta lauantaisin klo 18-20 kirkolla.
Peli-ilta tiistaisin klo 18-21.
Isoskoulutukset ke 17.4. perusisot klo 17.30 ja jatkoisot klo 19.
Music Camp 20.4. klo 18 kirkolla, akustinen konsertti klo 19, Miriam.

Vaajakosken aluiseurakunta

Vaajakosken kirkko KIRKKOTIE 11 p 040 560 9930

Su 14.4. klo 10 Messu. Huttunen, Partanen, kamarikuoro Piccante, joht. Jukka Parviainen.
Su 14.4. klo 16 Maakuntalaulut kirkon seurakuntasalissa. Partanen, Huttunen.
Ti 16.4. Yhteisvastuukonsertti klo 18 kirkolla. Aluiseurakunnan lapsia ja nuoria, laulua ja soitinmusiikkia). Vapaa pääsy, kolehti Yhteisvastuukeräykseen.
Su 21.4. klo 10 Messu, Herättäjäyhdistyksen kirkkopyhä, Risto Krogerus, Rossi, Piilonen. Siionin virsi -kvartetti ja soittajat. Kahvit ja seurat.

RYHMÄTOIMINTAA:

To 18.4. Miesten raamattupiiri klo 12.
To 25.4. Miestenpiiri klo 18.30. Lasse Nikkinen.

SEURAKUNTAILLAT:

Ke 24.4. Oravasaaren srk-ilta Mirja ja Seppo Raitasella, Pohjolanraitti 84.

DIAKONIA:

Ke 17.4. Keskiviikkokerho, kirkko, klo 13.
Ke 24.4. Keskiviikkokerho, Jyskän srk-koti, klo 13.
Vanhemman väen syntymäpäivät to 25.4. klo 12 kirkolla. Syntymäpäivät on tarkoitettu niille, jotka ovat täyttäneet tai täyttävät 70, 75, 80, 85, 90 tai sitä enemmän ajalla 1.1.-30.6.2013.

PÄIVYSTYKSET:

Kirkko, ke ja pe klo 9-10. mar-

ja-leena.liimatainen@evl.fi, 040 560 9926.
Jyskän srk-koti, ti ja ke klo 9-10. tero.reingoldt@evl.fi, 040-560 9927.
Pyydetessä kotikäyntejä.

LÄHETYS:

Ti 23.4. Lähetyspiiri kirkolla klo 13.

LAPSET JA PERHEET:

Kerhoihin ilmoittautuminen on käynnissä, ks. nettisivut!
Vauvakirkko 23.4. klo 17 ja Taaperokirkko 23.4. klo 18 kirkolla vuonna 2012 kasteutuille. Ilm. 16.4. mennessä Leena Syrjälälle p. 050 5510 440.
Lasten kirkkohetki 18.4. klo 10.30.
Perhepysäkit kirkolla ja Jyskän seurakuntakodilla tiistaisin klo 9 sekä Kaunisharjussa keskiviikkokoin klo 8.30.
Vauvaryhmä kirkolla joka toinen tiistai klo 13, tied. Marja.
Muskarit kirkolla ti klo 8-12. Tied: Terhi p. 050 3409 893.

Tukea arkeen: Tarja ja Johanna.
Pyhäkoulu Jyskässä, Tölskässä sekä Kaunisharjussa (ks. nettisivut) Yhteystiedot:
Lapsityöohjaaja vs. Leena: 040 5741706
Lapsityön teologi Eeva-Kaisa: 040 5458730
Diakoni Tero: 040 5609927
Kirkko, Kirkkotie 11 p. 040 5742026/Marja
Jyskän srk-koti, Asmalament. 4 0400 201079/Arja
040 5741792/Aila
Kaunisharjun kerhola, Yläkoskentie 11 0400 905915/Johanna
0400 706205/Tarja
Lisätietoja: jyvaskylansrk.fi/ aluiseurakunnat/Vaajakoski/ lapset ja perheet

KOULUIKÄISET:

Kerhot: Uudet kerholaiset ilmoittautuu kaa Kirsille. Lastenliiton monitoimikerhon ilm: jyvaskyla@lastenliitto.fi.

Monitoimikerho 1.-3.lk: tiistaisin klo 17-18.30 (kirkko, nuorisotila)

Monitoimikerho 3.-5.lk: keskiviikkoisin klo 16.30-18 (kirkko, päiväkerhotila)

Sporttikerho 3.-5. lk: torstaisin klo 16.45-17.45 (Vaajakosken koulu, liikuntasali)

Monitoimikerho 4.-6.lk: torstaisin, aika vaihtelee klo 16.30-18.30 välillä (kirkko, nuorisotila)

Sählykerho 3.-5.lk: perjantaisin klo 16.30-17.30 (Jyskän koulu, liikuntasali)

Kokkikerho 1.-3.lk: perjantaisin klo 14.30-16 (kirkko) Kokkikerho 1.-3.lk: perjantaisin Jyskässä TÄYNNÄ)

Lastenliiton monitoimikerho 1.-3.lk: tiistaisin klo 16.30-17.30 (kirkko, päiväkerhotila). Osallistujamaksu 1e/kerta.
Kerhoista enemmän netissä: www.jyvaskylanseurakunta.fi

Tulossa: Päiväretki Power Parkiin 4.5. (ilm. netissä 15.4.-25.4.) Tiedustelut: kirsi-marja.piiippanen@evl.fi p. 040 558 2542.

NUORILLE

Isoskoulutus keskiviikkoisin klo 17.30-19.15 kirkolla.

Hengari: avoimet ovet keskiviikkoisin isoskoulutuksen jälkeen klo 19-20.30.
Koulupäivystykset joka perjantai Vaajakosken koululla klo 10.45-12.15.
Perjantakahvila 19.4. klo 17-21.45 kirkolla. Tule pelaamaan biljardia, soittamaan bändikämpälle ja tapaamaan tuttuja. Kahveita, teetä ja keksejä tai muuta purtavaa. Tied: Markku Haikara (Mötsi) p. 040 5609925.

MUSIIKKI

Kirkkokuoro torstaisin klo 18 kirkolla. Tied. p. 050 3581860.
Senioreiden lauluryhmä kirkolla keskiviikkoisin klo 12-13. Tied. p. 040 5609922.
Majakka perjantaisin kirkolla klo 18-20. Tied. p. 0400 504622.
Kantelupiiri. Tied. p. 0400 669146.

Yksinäisyys naisen elämän eri vaiheissa

Ystävyyden ja joukkoon kuuluminen ovat henkisen hyvinvoinnin tukipilareita. Miten sitä selviää, kun ystävyys tai parisuhde katkeaa, huolenpito murenee tai ryhmä pullauttaa jäsenensä ulos? Tikkakoskella puhutaan, millaista on kokea yksinäisyyttä elämän eri vaiheissa. Toimittaja ja radiopakinoitsija Heli Karhumäki kertoo, miltä lapsuuden ja nuoruuden kiusaamiskokemukset tuntuvat nyt aikuisena.

Työelämäkin on altista maaperää kilpailulle ja valtakuvioille, jotka voivat tuottaa huonoa kohtelua. Ne voivat toimia minäkuvaa vääristävänä peilinä ja lannistaa, jollei tukena ole ystäviä.
- Onneksi meillä on kristittyinä selviytymiskeinoja: Jumalan sanan vakuutus täydessä ihmisarvosta, kun koemme vääryyttä, ja jopa silloin kun olemme itse sotkeneet elämämmä, Karhumäki sanoo.

Naistenpäivä Tikkakosken kirkolla la 20.4. klo 11-16. Muita puheenvuoron käyttäjiä ovat Siiv Nykänen, Tuulikki Väliniemi, Heidi Watia ja Inkeri Tuunanen. Musiikki: Maatuskat. Keittoloukas klo 11.

Koululaulujen ilta

Tikkakosken kirkon lauluillassa 24.4. klo 19 lauletaan Wanhoja koululauluja ja uusia lasten hengellisiä lauluja.

Yhteiset

Aseman Pysäkki

Hannikaisenkatu 27-29
P. 050 360 3484, jukka.rantaan@evl.fi

Avoin toiminta ma-pe klo 11-15.

Ti klo 14 Laulutunti.
Ke 12-14 Rukouspiiri.
To klo 14 Papintunti.
Pe klo 12 Lenkkiryhmä; klo 13.30 Tietovisa.
Ma 15.4. klo 13 Itä-Lapin erämaata sanoin ja kuvin, Matti Eerola.

Kohtaamispaikka

www.kohtaamispaikka.net
Su 14.4. klo 17 Iltamessu Kaupunginkirkossa, Mika Kilkki. Lastentapahtuma ja nyyttarit Sacariumissa klo 16.45-18.20. Opiskelijoiden jatkot Sacariumissa. Seuraava Alfa-kurssi syyskuussa.

Leskien klubi

To 25.4. klo 10 Tapaaminen Mäntykankaan hautausmaan kappelilla. Omin kydein. Hautausmaakävely. Tied. heini.lenkander@evl.fi, 050 521 5416.

Maahanmuuttajatyö

Cygnaeuksenkatu 8
Mirja Hytönen (Kutti), maahanmuuttajatyön diakoni, p. 050 549 7033, mirja.hytonen@evl.fi
Ljudmila Lorvi, avustaja, p. 041 705 2329

Senioritanssiryhmä

Keskusseurakuntatalon jumppasali (Yliopistonk. 12) ti klo 10.30-11.45.
Naisten Suomi-kerho (Kaupunkatu 13) ke 10-11.30.
Paluumuuttajien kerho Keltinmäen kirkolla (Keltinmäentie 10) ti klo 10-12.
Naisten Suomi-kerho Polttolinja 3, Kuokkala ti klo 10-11.30.
Kerhot Huhtasuo kirkolla (Neuvakatu 6):
Naisten jumppa ti klo 12-13.
Naisten Suomi-kerho takka-huoneessa ke klo 13-14.30.
Paluumuuttajien kerho takka-huoneessa to klo 10-12.
Lentopallokerho to klo 17-18.
Koripallokerho la klo 12-13.45.
Miesten lentopallokerho ja sauna, jumppasali to klo 19-21.

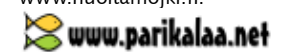
Näkövammaiset, huonokuuloiset ja omaishoitajat

Päivystys ma ja ke klo 9-11, Cygnaeuksenk. 8, p. 050 549 7023. Huom! Kerhopäivinä Aseman Pysäkillä!
Su 28.4. klo 12 Jukka Helinin virkaan siunaaminen Taulumäen kirkossa. Tervetuloa! Omaishoitajien Oma hetki ke 8.5. klo 11.30-12.30 Aseman Pysäkillä.
Näkövammaisten ja huonokuuloisten kerho ke 8.5. klo 13

Aseman Pysäkillä, kanttori Petri Tiisanen. Kahvit klo 12.40. Paulluuydin voi tilata klo 14.30.
Virkestyspäivä omaishoitajille ja hoidettaville ti 7.5. klo 10-14.30 Vesalassa. Ilm. 25.4. mennessä: Elisa Järvenpää, p. 050 409 6975. Ilmoita jos tarvitset kuljetuksen (5 e/hlö). Hiljentymishetki Riihikirkossa, ruokailu, yhteislaulua haitarin säestyksellä, Kuntoutus Peurunka esittelee omaishoitajien kuntoutusmahdollisuuksia. Järj. Jyväseudun Omaishoitajat ry, Keski-Suomen Muistiyhdistys, Jyväskylän kaupunki ja Jyväskylän seurakunta.

Opiskelijat ja nuoret aikuiset

Nuorten naisten saunailta Vesalassa 8.5. klo 18. Tied. ja ilm. www.huoltamojkl.fi.

Osallisuuden kahvihuone

Vanha pappila, Vapaudenk. 26
Tiistai 23.4. klo 14-16. Kulttuuri-kävely, Pirkko Veijo.

Vesalan Veljespiiri

Ma 15.4. klo 18. Kristityn ilo. Lähtö Vesalaan autoilla klo 17.30 Keskussrk-talolta, Yliopistonk. 12.

Palveleva puhelin

Keskusteluapua nimettömänä ja luottamuksellisesti. Päivystys joka ilta numerossa 01019 0071 su-to klo 18-01 ja pe-la klo 18-03.

Henki & elämä

4. vsk.
ISSN 1798-1255
Seuraava lehti 25.4.2013
Materiaali 16.4

Kustantaja Kustannus-
osakeyhtiö Kotimaa
0207 54 2000
Julkaisija
Jyväskylän seurakunta
Painosmäärä
62 500
Jakelu Itella Oyj
Jakeluhuomautukset
Postin asiakaspalvelu,
puh. 0200 71 000
www.posti.fi/palautte

Päätoimittaja
Marjo Rönnkvist 040 535 1064
Toimitus
Kaarina Heiskanen 050 380 0612
Sirpa Koivisto 040 703 0350
Petri Kananen 050 360 3459
Marja Leena Luukkonen 040 545 8740
Sähköposti
jklstrk.tiedotus@evl.fi
etunimi.sukunimi@evl.fi
Faksi (014)636 785

Osoite Cygnaeuksenkatu 8
PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti
Jaana Mehtälä
p. 020 754 2309,
040 509 4962
jaana.mehtala@kotimaa.fi
Ilmoitushinnat
1,60 e/pmm
**Seurakunnan puhelin-
vaihde 014 636611**

Kristilliset järjestöt

Herättäjä-Yhdistys

17.4. klo 18 **Seurat**, krist. opisto. Tervetuloa erityisesti lapsiperheet!
21.4. klo 10 **Kirkkopyhä** Vaajakoski
21.4. klo 18 **Seurat** Tikkakosken pappila.
23.4. klo 18 **Seuratupateologien ilta**, krist. opisto. Reijo Takamaa: *Tarina, luonto, kuva, hiljaisuus – kun on jotain kerrottavaa.*

Jyväskylän NNKY

Puistotori 4, 040 740 4472, jklennky@elisanet.fi, ywca.fi/paikkaillyshdistykset/Jyväskylä.
TI 16.4. klo 9-11 **Avoin kohtausmispaikka** aamiaisineen: Eevan tyttäret, Eevakaarina Launis; klo 17-20 **Tuunaus- ja taidetyöpaja**; klo 18 **Latinanpiiri**.
KE 17.4. klo 19 **Exodus-raamatupiiri** osallistuu Raamattuluento-
tosarjaan Pappilassa
SU 21.4. klo 15 **Esitelmä Naissaa-
ren historiasta**, Mirja Knuutti
TI 23.4. **Maailman NNKY-päi-
vän avoimet ovet**; klo 9-11 **Avoin kohtausmispaikka** aamiaisineen: *Miten rauhaa rakennetaan*, Margit Väisänen-Vänskä; klo 11-14 avoin kahvila ja toiminnan esittely; klo 18 **kirjapiiri** I, Riikka Pulkkinen: *Vieras*; klo 18 **Lauluryhmä Jännät**

Jyväskylän Rauhanyhdistys

www.jklry.net, p. 044 5050 653
Pe 12.4. klo 19 **Nuorten per-
jantai**, ry.
La 13.4. klo 18 **Nuortenilta**, ry.
Su 14.4. klo 12 **Kasvattajapäivä**
kaikille, ry.
Su 14.4. klo 18 **Seurat** ja kahvit, ry.
Ke 17.4. klo 19 **Seurat**, Kaupun-
ginkirkko.
La 20.4. klo 16.30 **Kevätmyyjäi-
set**, ry, myynti alkaa klo 18.
Su 21.4. klo 16 **Seurat**, ry.
Ke 24.4. klo 19 **Seurat**, ry.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetyksen

Lähetyskoti, Kauppakatu 13, p. (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi
Toimisto avoinna ti ja to klo 10-14.

Lähetyskoti:

To 11.4. klo 18.30 **Miestenpiiri**.
Su 14.4. klo 18 **Sanan Keidas, Vehnä ja rikkavilja**, Reino Saarela, Tuija Kuikka.
Ma 22.4. klo 18 **Raamattupiiri**.
Ti 23.4. klo 13 **Naisten raamat-
tupiiri**.
Keskiviikkoisin klo 10-11.30 **Suomikerho maahanmuuttajain-
naisille**.
Keskiviikkoisin klo 15.30 **Maa-
hanmuuttajatyön rukouspiiri**.
Torstaisin klo 11.30-14 **Torstai-
kahvila**, Sanaa, jutustelua, kahvia.
Perjantaisin klo 8-9 **Aamuru-
kouspiiri**.
Perjantaisin klo 19 **Kolme koh-
taamista -ilta** opiskelijoille ja
nuorille aikuisille.
Lauantaisin klo 18-21 **Pointti-
nuortenilta**.

Muualla Jyväskylässä

To 11.4. klo 18.30 **Miestenpiiri**
Vaajakosken kirkolla, Kirkkotie 11.
Pe 12.4. klo 18-20.30 **Varkari-
ilta** Tentkeillä, Tertunmäki 8
(0400 648 342).
La 13.4. klo 10 **Isä-poika -säily**,
Huhtasuon srk-keskus, Nevak. 6.
Su 14.4. klo 11 **Perhepyhäkoulu**
Pikkuleipä Aarresaaren Päiväko-
dissa, Toritie 22 (040 588 9153).
Su 21.4. klo 16 **Leipäsunntai**
Halssilan srk-keskuksessa. *Hyvän-
tekijät syynissä*, Tervonen, Maria ja
Jousia Lappi. Lapsille oma opetus.
Ma 22.4. klo 18 **Naisten raam-
attupiiri** Lintulenkintie 3.
Jyväskylä/Muurame
Pe 19.4. klo 18-20.30 **3-6-
ilta 3.-6.-luokkalaisten**, Myrskylä-
dyn päiväkotia, p.050 3097 212.
Ke 24.4. klo 10-12 **Äiti-lapsi-
raamis** Kirsi Kataikolla, Salakor-
ventie 153, tied. p. 050 3446812.

Keski-Suomen Sotaorvot

Maanantaikerho 22.4 klo 13 Jy-
väskeskuksessa. Danske Bankin
(ent. Sampopankki) edustaja ker-
too pankin palveluista. Nisukahvit.
Yhteislauluja ti 23.4 klo 15 Sepän-
keskuksessa Sotalasten kanssa,
Jaana Eloranta, simaa ja pientä
purtavaa 3 e.

Kansan Raamattuseura

Sanan Kulma, Seminaarink. 19
Raamattupiiri Sanan Kulmalla
pe 19.4. klo 11.
Sinun turvasi on ikaikojan Jumala
– **Hengelliset virkistyspäivät** Tervonsalmella 17-19.5. Iloluonteiset
lauluseurat, raamattuopetusta, ul-
koilua. Messu kirkossa, jaarreilta
ym. Jorma Pollari, Oskari Lepistö.
Tied. ja ilm: www.tervonsalmi.fi

Lähetysyhdistys Kylväjä

La 13.4. klo 13 **Lähetyspiiri** Muu-
ramen pappilassa, Puhalainen.
Ma 15.4. klo 13 **Lähetyspiiri** Neu-
laskoti, Minna Hanslian, Hämynen.
Pe 19.4. klo 19 **Perjantairukous**
Neulaskodilla, Puhalainen.
Su 21.4. **Viron lähetyspyhä** alk.
klo 10 Huhtasuon kirkossa, mes-
su ja lähetystapahtuma, Vallo
Ehasalu, Imbi Tanilsoo, Päiviö
Turtiainen, Tervonen.
Ke 24.4. klo 13 **Olohuone** Säynät-
salon pappilassa, E. Puhalainen.
Ke 24.4. klo 18.30 **Sanan ja lä-
hetysten ilta** Huhtasuon kirkos-
sa, Puhalainen, Tervonen.

SLEY

Lutherin kirkko, Kansakouluk. 5.
Messu su kello 12 14.4. Petri
Harju, 21.4. Jukka Jämsén
Evangeliset opiskelijat, ke klo
18.30: 17.4. *Ehtoollinen*, Ari Juu-
paluoma, 24.4. *Herran askelissa*
Samuel Korhonen
Nuortenilta Jyvis 19.4. Tied.
l.vallenius@luukku.com.
Hamona-kuoro harj. joka toinen
ma Lutherin kirkolla, alk. 14.1.
klo 18.30. Tied.ilpo.vuorenoja@
gmail.com p. 040 5260 909.

Postiosoite: PL 103
40101 Jyväskylä
Keskuseurakuntatalo Yliopistonkatu 12
Vahtimestarit 050 5234 131

Kattavat yhteystiedot verkkosivuilla:
www.jyvaskylanseurakunta.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei toisin mainita

KIRKKOHERRANVIRASTO

Yliopistonkatu 12
Kirkkoherranvirasto 050 363 2300
Hautauspalvelut 040 162 3982
Neuvonta 014 636 611
Päivystävä pappi 040 5352 328
Kirkkoherra Viitala Arto
0400 540 490

Aseman Pysäkki

Rantanen Jukka, diakoni 050 3603 484

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ

Lekander Heini, työalasihteeri
050 5215 416

Hallintopalvelu

Niemi Mirja, hallintojohtaja
040 5352 551, mirja.l.niemi@evl.fi

Hautaus- ja puistopalvelu

Pekuri Antti, hautaus-toimen päällikkö
0500 426 420
Kivi Olavi, ylipuutarhuri 050 3650 960
Saarinen Virpi, toimistosihteeri
040 5352 167

Henkilöstöpalvelu

Lajunen Anu, henkilöstöpäällikkö
050 3409 888

Kiinteistöpalvelu

Toivakka Veikko, kiinteistöpäällikkö
0400 635 001
Hiljansuo Kata, toimistosihteeri
050 3824 424

Taloushallintopalvelu

Laitinen Markku, talouspäällikkö
040 5458 750

YHTEINEN SEURAKUNTAPALVELU:

Lapsi- ja perhetyö

Leppänen Marja, työalasihteeri
050 5497 013
marja.k.leppanen@evl.fi

Leirikeskusten varaukset

Kettu Ari, leirikeskusten isäntä vs.
050 5215 407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu

Vähäylykkä Harri, seurakuntapastori
0400 748 671
Ulla Klemettinen, työalasihteeri vs
050 3409 889
Säde Pirttimäki, lähetyskasvatussihteeri vs
040 5609 904
Hytönen Mirja "Kutti",
maahanmuuttajatyö 050 5497 033

Nuorisotyö

Maasola Jussi, vs. työalasihteeri
050 5215 401
Ketola Henrik, vammaisnuorisotyö
050 5497 029
Bom Pasi, partio 050 5497 011
Perttilä Päivi, vs. nuorisomuusikko
050 5497 048
Grönholm Petri, erityisnuorisotyön-
ohjaaja 040 5098 060

Opiskelijatyö

Nieminen Kimmo, yliopiston
oppilaitospappi 050 5948 167
Johanna Tikkanen, ammattipiiston ja
ammattikorkeakoulun oppilaitospappi,
vs. 050 521 5418

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)

Vapaudenkatu 38 B, 2. krs

Aikavaraukset (014) 3347 800

Salo Sirpa, johtaja 040 1825 770

Rippikoulutyö

Liukkonen Johanna, seurakuntapastori
040 5609 934

Sairaalapastorit

Päivystävä sairaalapastori 040 5141 195
Lepoaho Heikki, johtava sairaalapastori
040 7377 963

Taulumäen kirkko

Lohikoskentie 2
0400 308 120
Palola Tuomas, seurakuntapastori
050 5497 022
Hassinen Jukka, kanttori 050 5234 136

Viestintä

Rönnkvist Marjo,
viestintäpäällikkö 040 5351 064

ALUESEURAKUNNAT:

HUHTASUO

Huhtasuon kirkko

Nevakatu 6
050 5497 041
Aluekappalainen
Tervonen Mauri 050 5497 031

Aluesihteeri

Koho Ulla 050 3400 684

Diakonia

Vepsäläinen Elina, vs. 050 5497 005

Lapsityöohjaaja

Helle Sirpa 050 3400 638

Halssilan seurakuntakeskus

Kärpänkuja 5

050 5497 040

Diakonia

Halonen Juha 050 5497 024

Kappalainen

Repo Arvo 050 521 5403

KELTINMÄKI

Keltinmäen kirkko

Keltinmäentie 10
050 5497 037

Aluekappalainen

Pitkänen Eivor 050 590 0265

Aluesihteeri

Lehto Aira, 050 340 9899,
aira.k.lehto@evl.fi

Diakonia

Erkamaa Ainoleena 050 549 7026

Häyrynen Leena 050 549 7008

Kallio Heidi vs. 050 549 7032

Lapsityöohjaaja

Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639

Kortepohjan seurakuntakeskus

Isännäntie 4
050 5497 038

Kappalainen

Vilkkonen Jorma 050 5215 413

KESKUSTA

Kaupunginkirkko

050 5497 043

Aluekappalainen

Wuolio Seppo 050 5215 415

Aluesihteeri

Härköjärvi Esa, vs. 040 5350 492

Diakonia

Kiviranta Regina 050 5497 009

Nuuhkarinen Katja, vs. 050 3400 665

Pietiläinen Lea 050 5497 027

Solismaa Sari 050 549 7006

Lapsityöohjaaja

Suhonen Merja, vs. 050 3409 895,
merja.h.suhonen@evl.fi

Lohikosken seurakuntakeskus

Katajatie 1
050 549 7039

Kappalainen

Pirtala Tuija 050 5215 408

Diakonia

Pelkonen Auni 050 549 7001

KORPILAHTI

Korpilahden kirkko ja seurakuntatalo

Kirkonmäentie 1-3
050 5579 008

Palvelupiste: 050 5579 012
Hautausasiat 040 1623 982

Aluekappalainen

Haapakangas Marjut 050 5579 001

Diakonia

Lepoaho Kirsi 050 5579 003

Lapsityöohjaaja vt.

Noronen Leena 050 5579 013

Toimistosihteeri

Malmirae Satu vs. 050 5579 012

KUOKKALA

Kuokkalan kirkko

Syöttäjänkatu 4
050 5497 045

Aluekappalainen

Mustonen Pekka 050 5234 141

Aluesihteeri

Saarikko Satu 050 4088 816

Diakonia

Heikkilä Päivi 050 5497 034

Ronkainen Marjo vs. 050 5497 007

Lapsityöohjaaja

Korhonen Tiina 050 3409 887

PALOKKA

Palokan kirkko

Rovastintie 8
040 5609 911

Aluekappalainen

Hautalahti Seppo vs. 040 5609 906

Aluesihteeri

Laakso Tuija 050 302 8300

Diakonia

Romar Elina 040 560 9910

Itkonen Päivi/Nokka Leena
040 709 0142

Lapsityöohjaaja

Kivelä Marja-Terttu 040 560 9908

SÄYNÄTSALO

Säynätsalon kirkko

Saarnatie 1
050 340 9896

Säynätsalon pappila

Pappilantie 6

Hautaus- ja virastopalvelut 040 535 0047

Aluekappalainen

Romar Harri 0500 545 611

Aluesihteeri

Takkinen Terhi 040 5350 047

Diakonia

Kiviranta Paula 050 5980 951

Lapsityöohjaaja vt.

Noronen Leena 050 5579 013

Neulaskoti:

Pihkatie 4, Keljonkangas
p. 050 5497 046

Seurakuntapastori

Kärkkäinen Päivi 050 4000 014

Diakonia

Fuchs Elina 050 5497 015

TIKKAKOSKI

Tikkakosken kirkko

Kirkkokatu 18 p. 040 5609 917

Aluekappalainen

Vallipuro Risto 040 5458 720

Aluesihteeri

Junabongaus on hauskaa. Opiskelija Viivi Setälä ja seurakunnan erityisnuorisotyönohjaaja Petri Grönholm Jyväskylän rautatieasemalla. KUVA: PETRI KANANEN

”Tämä on hassu, mutta äärettömän mukava ja opettavainen harrastus.”

taan rönsyilevästi ja toiset niukasti.
– Lisäksi kuvaamme junia, Grönholm sanoo.

Junat ja seurakunta sopivat hyvin yhteen

Junien aikataulut tarkistetaan aina ennen bongaussessiota Liikenneviraston graafisesta aikataulusta. Ennakkotietoja ja todellista tilannetta verrataan radan varressa toisiinsa. Bongaria kiinnostaa, tuleeko juna vai ei ja onko se aikataulussaan.

Kokenut bongari tietää jo äänistä, millainen juna on tulossa. Tavarajunan kuulee kaukaa.

– Pendolinon kuulee vasta 30 sekuntia aikaisemmin. Se yllättää aina.

Grönholm tekee seurakunnan nuorten kanssa muutaman kerran vuodessa leiriretken ratojen varsille. Siellä bongataan, tehdään ruokaa ja parannetaan maailmaa.

– Samalla opetellaan erätaitoa, selviytymistä luonnossa, vastuunottoa ja yhdessä tekemistä. Tämä on hassu, mutta äärettömän mukava ja opettavainen harrastus.

Grönholmin mielestä junabongaus ja seurakunta istuvat hyvin yhteen. Seurakunta on lämmin yhteisö, jossa voi tehdä monia asioita. Bongauksessa ihaillaan luontoa, joka on Jumalan luomaa ja pitkiä junia, jotka ovat ihmisen luomia.

– Virsi kajahtaa tosi hienosti kesällä järven rannalla.

Junien graafiset aikataulut: <http://gratumiso.fi/aikataulut/>

Video: Mitä ovat kummitusjunat? Millainen on junabongarin tähtihetki?
www.youtube.com/user/henkielama

Junabongari viihtyy metsässä

Junien tarkkailu on mukava tapa viettää aikaa yhdessä. Jyväskylässä on tiettävästi ainoat seurakunnalliset bongarit.

PETRI KANANEN

Leiri rautatien vieressä. Metsän hiljaisuutta. Lumessa eläinten jälkiä. Kaukaisuudesta alkaa kuulua vaimea kumu, ja kohta ohi kolisee tavarajuna. Junabongari merkitsee vihkoonsa junan nimen, vaunujen määrän ja kellonajan.

Junabongaus on junista ja rautateistä innostuneiden ihmisten elämäntapa. Junia voi bongailta yksinkin, mutta porukassa yhteishenki tuo harrastukseen yhden lisävaihteen.

Jyväskylän seurakunnan erityisnuorisotyön ohjaaja **Petri Grönholm** on intohimoinen junabongari. Kipinä harrastukseen syntyi pienenä poikana Kotkassa.

– Ihailin satamassa suuria vetureita ja pitkiä tavarajunia. Matkasimme välillä lättähatulla Kotkasta Kouvolaan. Kohokohta oli, kun pääsin junan etuosaan kuljettajan viereen

katsomaan opastintauluja ja ohi kiihtäviä asemia.

Tällä hetkellä Grönholmin harrastus tarkoittaa retkiä luontoon radan varsille. Samalla yhdistyvät kaksi lähellä sydäntä olevaa asiaa: luonto ja junat.

Yöllä bongamisessa on tunnelmaa

Leirit kestävät yhdestä illasta moneen päivään. Opiskelija **Viivi Setälä** on osallistunut muutamiin bongastapahtumiin. Milloin on muka-

vin bongata?

– Yöllä ehdottomasti. Siinä on oma mysteerinsä, kun ollaan piilossa ihmisiltä.

Kesän valoisuus tuo harrastukseen oman haasteensa. Radan varrella ei ole enää helppo pysyä piilossa.

Bongarit tekevät leirinsä tarpeeksi kauas radasta, etteivät häiritse veturinkuljettajia. Harrastajat noudattavat kaikkia lakeja ja säännöksiä.

Salaisuuksien vihko on bongajien aarre. Vihkoon merkitään junien ja kellonaikojen lisäksi myös luonnonilmiöitä. Toiset kirjaavat huomioi-

Ihmettelijä

MARJA LEENA LUUKKONEN

Olen **Seppo Lahtinen**, 63, eläkkeellä oleva maanviljelijä Nyrölästä. Kuntoliikuntalajit hiihto ja pyöräily, seurakunnan vapaaehtoistyö, historian ja elämäkertojen lukeminen ovat sydäntäni lähellä. Tikkakosken leirimaja Sarpatti tarjoaa täällä reuna-alueella erinomaiset puitteet monipuoliselle toiminnalle.

Ammennan voimaa hiljaisuudesta ja luonnon äänistä. Luonto on minulle Jumalan puisto. Aamulla kuuntelin teerien soidinta ja tiaisten laulua. Odottelen joutsenia, joiden muutto on kylmän kevään takia myöhässä.

Nyrölässä on luontopolku, jota kyläläiset pitävät kunnossa talkoovoimin. Viime syksynä rakennettiin perinteinen aidasaita ja muutenkin yritetään vaalia perinteitä.

Pelkään, että EU-maatalous vie maamme vielä nälänhätään, sillä viljely ei enää kannata. Kustannukset kasvavat, mutta tulot eivät ja byrokratia on tehnyt viljelyn niin hanka-

laksi, että vanhat luopuvat ja nuoremmatkin heittävät hankoja tiskiinkin. Kun Euroopassa tulee seuraavan kerran isompi kriisi niin että sieltä ruoka vähenee, Suomeen tuotavaksi riittää enää pelkkää jätettä.

Ihmettelen, miksi Suomen ruokatuotannon omavaraisuus on murennettu. Enää ei ole takavuosien viljavaroja. Leipäviljaakaan meillä ei ole omasta takaa edes vuoden ajaksi. Tilanne on hälyttävä. Eikö päättäjien tulisi tarttua tähän? Suomi on tuontiruoan varassa. Maamme ruokaturvan kannalta tilanne on jo vakava.

Suomalaiset pistävät poskeensa antibiooteilla kyllästettyä tuontisianlihaa. Ulkomaista lihaa myydään kotimaisena. Television kuluttajaohjelma kertoo, että meillä myydään paisitijauhelihaa tuotetta, jossa ei ole muruakaan paistia! Monen tuotteen kohdalla markkinat ovat muuttuneet pitkälti ”valehtelijoiden klubiksi”. Ostajalla on oikeus tietää, miltä tilalta liha on tullut. Mutta se sääntö on

kuollut kirjain, olen testannut sen monesti.

Ihmettelen, että huonosti taloutensa hoitaneiden valtioiden velat on otettu yhteisvastuullisesti myös pienen Suomen maksettaviksi. Suomi hoiti kertaalleen sotavelat, miksi meidän pitää maksaa ne uudestaan rahanpesijöille Kyproksen takia?

Samaan aikaan huokailaan, miten paljon sosiaali- ja terveydenhuollon menot muka ovat! Kyproksen jälkeen seuraavana käsi ojossa on ylivelkaantunut Italia.

Kelkkaa pitäisi nyt kääntää toiseen suuntaan eikä työntää kansallisvarallisuuttamme holtittomasti eläneiden maiden ja niiden pankkien pohjattomaan kitaan. Niiden rahannalkä ei lopu vaan yltyy.

Luonnonvarojen käytössäkin on menty kohtuuttomuuksiin. Ulkomaisilta kaivosyhtiöiltä ei peritä Suomessa euroakaan veroa ja ympäristöasiat on jätetty hunningolle. Susikysymys on hyvä esimerkki siitä, miten vähäisestä asiasta kohkataan, kun samaan aikaan monta tärkeämpää

Ihmettelen, miksi Suomen ruokatuotannon omavaraisuus on murennettu, sanoo eläkkeellä oleva maanviljelijä Seppo Lahtinen Nyrölästä. KUVA: MARJA LEENA LUUKKONEN

asiaa jätetään huomiotta. Luonnon suojeleminen on hieno asia, mutta koko maata ei silti voida muuttaa luonnonpuistoksi. Me tarvitsemme kotimaista energiaa. Öljy ja kivihiihi tulevat loppumaan, ja ne saastuttavat ympäristöä.

Suomen varoja pitää käyttää enemmän Suomen hyväksi. Olemme ahkeria, mutta yritystoiminta on raskaalla byrokratialla tehty vaikeak-

si. Ministeritason verosotku on tästä oiva esimerkki. Jos joku yksityisyritystä tekisi saman, käräjille joutuisi, eikä siinä anteeksipyyntö paljon painaisi. Lain pitäisi olla kaikille sama, mutta eihän se ole.

Unelmani on saada elellä terveinä. Vaikka Suomessa puutteita ja kehitettävää onkin, tunnen syvää kiitollisuutta omasta isänmaastani, sen itenäisyydestä ja sanavapaudesta.